

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande och 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande och lagen om Folkpensionsanstalten ändras. Propositionen hänför sig till tolkningen av Europaparlamentets och rådets förordning om samordning av de sociala trygghetssystemen och till de ändringar av lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård som trädde i kraft den 1 maj 2023.

I propositionen föreslås det att examensstuderande från EU- och EES-stater, Schweiz eller Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland i enlighet med förordningen befrias från att betala hälsovårdsavgift för studerandehälsovård. För kostnaderna för studerandehälsovården för dessa examensstuderande tas det ut ersättning i enlighet med lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård av den stat som svarar för den studerandes sjukvårdskostnader. Den föreslagna ändringen påverkar finansieringen av totalkostnaderna för studerandehälsovården för högskolestuderande och utformningen av finansieringsandelarna, och därför föreslås det att bestämmelserna om finansieringen ändras och preciseras. Vid verkställigheten av lagen har det i bestämmelserna om finansieringen upptäckts även andra preciseringsbehov, och därför föreslås det att bestämmelserna om finansiering och ersättning för kostnaderna förtydligas så att de motsvarar de begrepp, förfaranden och tidsfrister som iakttagits i statens ram- och budgetberedningsprocesser samt de olika aktörernas skyldigheter och ansvar. Principerna för finansieringen enligt lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande ändras endast till den del som det till lagen fogas de ändringar som förordningen samt lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård förutsätter vad gäller examensstuderandenas andel av finansieringen av totalkostnaderna för studerandehälsovården. Till övriga delar förblir finansieringsprinciperna oförändrade. Till övriga delar förblir finansieringsprinciperna oförändrade.

I propositionen föreslås det också att förfallodagarna för den hälsovårdsavgift som tas ut hos de studerande ändras så att Folkpensionsanstalten före förfallodagen på ett riktat sätt kan sända information om betalningsskyldigheten till de studerande som har anmält sig som närvarande. Dessutom föreslås det att korrigeringar av närmast teknisk natur görs i vissa andra paragrafer i lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande för att förtydliga bestämmelserna.

Det föreslås att i lagen om Folkpensionsanstalten görs en teknisk precisering till följd av de ändringar som föreslås i lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2024 och avses bli behandlad i samband med den.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2024.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	4
1 Bakgrund och beredning.....	4
1.1 Bakgrund.....	4
1.2 Beredning.....	4
2 Nuläge och bedömning av nuläget.....	5
2.1 Studerandehälsovård för högskolestuderande.....	5
2.2 Ändring av tolkningen av EU-samordningsförordningen.....	5
2.2.1 EU-samordningsförordningen.....	5
2.2.2 Kostnaderna för studerandehälsovård till en examensstuderande som omfattas av den sociala tryggheten i en EU-stat.....	5
2.2.3 Kostnaderna för studerandehälsovård till EU-examensstuderande som har privat försäkring.....	7
2.3 Behoven av att göra processen för finansiering av studerandehälsovården tydligare och smidigare.....	8
2.3.1 Grund- och tilläggsfinansiering för studerandehälsovården.....	8
2.3.1.1 Fastställande av de godtagbara totalkostnaderna.....	8
2.3.1.2 Grunderna för beviljande av tilläggsfinansiering.....	9
2.3.1.3 Processen för finansiering av studerandehälsovården förtydligas.....	10
2.3.1.4 Fastställande av den ersättning som Folkpensionsanstalten betalar till Studenternas hälsovårdsstiftelse samt betalningsförfarandena.....	10
2.3.2 Utredningar och uppskattningar från Folkpensionsanstalten.....	12
2.4 Rätt till studerandehälsovårdstjänster.....	13
2.5 Praxis för betalning av hälsovårdsavgift.....	13
2.6 Tekniska ändringar.....	13
3 Målsättning.....	14
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	14
4.1 De viktigaste förslagen.....	14
4.1.1 De viktigaste förslagen i korthet.....	14
4.1.2 Ändringar till följd av den ändrade tolkningen av EU-samordningsförordningen.....	15
4.1.3 Förtydligande av finansieringsprocessen.....	15
4.1.4 Ändringar av förfallodagarna för hälsovårdsavgiften samt andra ändringar.....	17
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna.....	17
4.2.1 Ekonomiska konsekvenser.....	18
4.2.2 Konsekvenser för myndigheterna och Studenternas hälsovårdsstiftelses verksamhet och personal.....	19
4.2.3 Andra konsekvenser för människor och samhället.....	20
5 Alternativa handlingsvägar och deras konsekvenser.....	20
5.1 Ändring av tolkningen av EU-samordningsförordningen.....	20
5.2 Finansieringsprocessen förtydligas och görs smidigare.....	21
5.3 Praxis för betalning av hälsovårdsavgift.....	21
6 Remissvar.....	22
7 Specialmotivering.....	26
7.1 Lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande.....	26

7.2 Lagen om Folkpensionsanstalten	38
8 Bestämmelser på lägre nivå än lag	39
9 Ikraftträdande.....	39
10 Verkställighet och uppföljning	39
11 Förhållande till andra propositioner.....	40
11.1 Förhållande till budgetpropositionen	40
12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	40
LAGFÖRSLAG	43
Lag om ändring av lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande.....	43
Lag om ändring av 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten	49
BILAGOR.....	50
PARALLELLTEXTER	50
Lag om ändring av lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande.....	50
Lag om ändring av 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten	61

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande (695/2019), nedan *lagen om studerandehälsovård*, trädde i kraft den 1 januari 2021. Den lagen innehåller bestämmelser om ordnande, produktion och finansiering av studerandehälsovård för högskolestuderande. Folkpensionsanstalten ska svara för ordnandet av studerandehälsovård för högskolestuderande i hela landet. Studenternas hälsovårdsstiftelse är den aktör som producerar studerandehälsovårdstjänster för högskolestuderande i hela landet. De tjänster som ingår i studerandehälsovården fastställs enligt 17 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010), och tjänsternas innehåll preciseras ytterligare i statsrådets förordning om rådgivningsverksamhet, skol- och studerandehälsovård samt förebyggande mun- och tandvård för barn och unga (338/2011).

I och med ikraftträdandet av lagen om studerandehälsovård genomfördes en omfattande reform när yrkeshögskolestuderande började omfattas av studerandehälsovården för högskolestuderande. Målet var att förbättra kvaliteten på studerandehälsovården och säkerställa lika tillgång till den för alla högskolestuderande. Studerande på andra stadiet har rätt till studerandehälsovård som omfattas av välfärdsområdets organiseringsansvar. Med studerandehälsovård avses i denna proposition studerandehälsovård för studerande som studerar vid universitet och yrkeshögskolor.

I och med verkställigheten av lagen om studerandehälsovård har det konstaterats att lagen i hög grad behöver ändras, preciseras och förtydligas. Lagen har bland annat konstaterats strida mot Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen, nedan EU-samordningsförordningen. EU-samordningsförordningen utgör i Finland gällande rätt som är förpliktande för Finland, och därför måste lagen om studerandehälsovård ändras så att den motsvarar EU-bestämmelserna. Genomförandet av EU-samordningsförordningen förutsätter ändringar i bestämmelserna om den hälsovårdsavgift som de studerande ska betala och om finansieringen av studerandehälsovården. Dessutom har det i paragraferna om finansieringen upptäckts inexaktheter och oklarheter som försvårar verkställigheten av lagen. I lagen om studerandehälsovård har det också upptäckts andra behov av ändringar av teknisk natur.

1.2 Beredning

Regeringspropositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med Folkpensionsanstalten och finansministeriet. Även studerandeorganisationerna har hörts.

Utkastet till regeringsproposition var ute på remiss under tiden den 13 juni – 20 juli 2023. Ut-låtandena och de handlingar som gäller propositionen finns tillgängliga i Statsrådets tjänst för projektinformation på adressen [valtioneuvosto.fi/sv/projekt](https://stm.fi/hanke?tunnus=STM021:00/2023) med identifieringskod <https://stm.fi/hanke?tunnus=STM021:00/2023>.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Studerandehälsovård för högskolestuderande

Lagen om studerandehälsovård innehåller bestämmelser om ordnande, produktion och finansiering av studerandehälsovård för högskolestuderande. Tjänsternas innehåll fastställs i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen och statsrådets förordning 338/2011.

Folkpensionsanstalten svarar för ordnandet av studerandehälsovård för högskolestuderande och Studenternas hälsovårdsstiftelse producerar tjänsterna. År 2022 omfattade studerandehälsovårdstjänsterna för högskolestuderande i genomsnitt 282 851 studerande¹, och totalkostnaderna för tjänsterna uppgick till knappa 81 miljoner euro.

2.2 Ändring av tolkningen av EU-samordningsförordningen

2.2.1 EU-samordningsförordningen

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (nedan EU-samordningsförordningen) är i enlighet med artikel 91 direkt tillämplig i alla medlemsstater och till alla delar bindande för medlemsstaterna. Enligt skäl 1 och 5 i ingressen till EU-samordningsförordningen faller bestämmelserna om samordning av de nationella systemen för social trygghet inom ramen för den fria rörligheten för personer. Inom ramen för samordningen av systemen för social trygghet måste inom gemenskapen likabehandling säkerställas för medlemsländernas medborgare trots att medlemsländernas nationella lagstiftningar skiljer sig från varandra. Personer som rör sig inom gemenskapen måste enligt skäl 15 i ingressen omfattas av systemet för social trygghet endast i en medlemsstat.

Enligt artikel 2 i EU-samordningsförordningen tillämpas förordningen på medborgare i en medlemsstat som är bosatta i en medlemsstat och som omfattas eller har omfattats av lagstiftningen i en eller flera medlemsstater. Förordningen ska dessutom enligt artikel 3.1 tillämpas på all lagstiftning om de grenar av den sociala tryggheten som nämns i förordningen, även förmåner vid sjukdom som nämns i led a.

2.2.2 Kostnaderna för studerandehälsovård till en examensstuderande som omfattas av den sociala tryggheten i en EU-stat

Det ansågs tidigare att studerandehälsovård för högskolestuderande inte omfattas av EU-samordningsförordningens tillämpningsområde som en förmån vid sjukdom enligt artikel 3.1 led a, vilket bland annat den offentliga hälso- och sjukvård som välfärdsområdet svarar för att ordna gör. En central motivering till detta var att studerandehälsovården i huvudsak betraktades som en förebyggande tjänst. I samband med reformen av lagen om studerandehälsovård ändrades inte tolkningslinjen, och därför har också de högskolestuderande från EU-området som omfattas av den sociala tryggheten i det land de kommer ifrån varit tvungna att betala hälsovårdsavgift till Folkpensionsanstalten. Enligt den gällande 24 § i lagen om studerandehälsovård gäller skyldigheten att betala hälsovårdsavgift till Folkpensionsanstalten alla de examensstuderande vid högskolor som har anmält sig som närvarande.

Tolkningslinjen sågs över på nytt hösten 2021 när frågan togs upp i samband med ett ärende som en socialskyddsmyndighet i Belgien hade bett Solvit om hjälp med. EU-kommissionen gav

---

¹ Det genomsnittliga antalet studerande vår- och höstterminen 2022

Finland ett informellt ställningstagande i frågan enligt vilket studerandehälsovårdstjänsterna uppfyller definitionen av förmån vid sjukdom enligt EU-samordningsförordningen. Detta innebär att också studerandehälsovårdstjänsterna omfattas av EU-samordningsförordningens tillämpningsområde, till skillnad från den tidigare tolkningen i Finland och tolkningen i samband med reformen av lagen om studerandehälsovård. Således kan det av en person som är försäkrad i en annan medlemsstat inte tas ut försäkringsavgifter anknutna till systemet för social trygghet, såsom hälsovårdsavgiften för studerandehälsovård, i en annan medlemsstat.

Till följd av ändringen av tolkningslinjen har studerande som kommer från en EU- eller EES-stat, Schweiz eller Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland (nedan EU-stat) och som avlägger högskoleexamen (nedan EU-examensstuderande) och omfattas av de ovan nämnda staternas ansvar för sjukvårdskostnader rätt till Studenternas hälsovårdsstiftelses tjänster direkt med stöd av EU-samordningsförordningen. De avgifter enligt lagen om studerandehälsovård som är avsedda att täcka Studenternas hälsovårdsstiftelses verksamhet kan inte längre tas ut hos EU-examensstuderande. Finska staten har dock rätt att debitera den stat som ansvarar för en studerandes sjukvård för de kostnader som orsakats av den vård som getts. I praktiken ska Folkpensionsanstalten debitera den stat som ansvarar för sjukvården för kostnaderna för vården.

I enlighet med den ändrade linjen för tolkning av EU-samordningsförordningen har det av EU-examensstuderande som har anmält sig som närvarande och som omfattas av det ansvar för sjukvårdskostnader som en EU- eller EES-stat, Schweiz eller Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland har inte längre från och med höstterminen 2022 tagits ut den hälsovårdsavgift som ska betalas av högskolestuderande eller därmed ansluten dröjsmålsavgift. Det har uppskattats att cirka 4 400 EU-examensstuderande, som inte kan åläggas att betala hälsovårdsavgift, årligen studerar i Finland.² Detta motsvarar cirka 1,6 procent av antalet studerande vid högskolorna. Enligt uppgifter från Folkpensionsanstalten har i praktiken 1 235 studerande befriats från avgiften under tiden 9/2022 – 7/2023 och de har för Folkpensionsanstalten visat upp ett intyg över rätt till vård som visar att de omfattas av den sociala tryggheten i en annan medlemsstat.

Ändringen av tolkningslinjen föranledde behov av ändringar också i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013, nedan gränslagen), och regeringens proposition RP 138/2022 rd om ändring av den lagen godkändes i riksdagen den 13 februari 2023. Enligt den nya 20 a § i gränslagen ersätter Folkpensionsanstalten av statens medel Studenternas hälsovårdsstiftelse för kostnaderna för hälso- och sjukvårdstjänster, om en sådan tjänst har getts en person som omfattas av en annan stats ansvar för sjukvårdskostnaderna på grundval av förordning (EG) nr 883/2004 eller ett internationellt avtal. Studenternas hälsovårdsstiftelse har således från och med den 1 maj 2023 haft rätt att hos Folkpensionsanstalten ansöka om ersättning för kostnaderna för hälso- och sjukvårdstjänster till EU-examensstuderande trots att Studenternas hälsovårdsstiftelse fortfarande också får statlig finansiering för EU-examensstuderande.

På grund av den ändrade linjen för tolkning av EU-samordningsförordningen ska intäkterna av ersättningarna för de kostnader som föranletts av hälso- och sjukvård till EU-examensstuderande dras av från den finansiering av studerandehälsovården som staten och de studerande ansvarar för. Vid dimensioneringen av tjänsterna och totalfinansieringen ska EU-examensstuderande fortfarande beaktas, men eftersom Folkpensionsanstalten i fortsättningen ersätter Stu-

---

² Vipunen, antalet högskolestuderande den 10 januari 2022.

denternas hälsovårdsstiftelse för kostnaderna för hälso- och sjukvårdstjänster till EU-examensstuderande, ska EU-examensstuderande inte längre beaktas i varken statens eller de studerandes finansieringsandel.

2.2.3 Kostnaderna för studerandehälsovård till EU-examensstuderande som har privat försäkring

EU-examensstuderande är befriade från hälsovårdsavgift om de omfattas av den sociala tryggheten i en annan EU- eller EES-stat, Schweiz eller Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland. När en person omfattas av den sociala tryggheten i dessa stater, svarar landet i fråga i allmänhet också för kostnaderna för personens sjukvård. EU-examensstuderande visar i regel att de är befriade från hälsovårdsavgiften genom att för Folkpensionsanstalten visa upp sitt av ett annat land beviljade europeiska sjukvårdskort³ (nedan *EHIC-kort*).

En del av EU-examensstuderandena är befriade från hälsovårdsavgiften även om en annan EU- eller EES-stat, Schweiz eller Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland inte ansvarar för deras sjukvårdskostnader. En EU-examensstuderande kan höra till EU-institutionernas gemensamma sjukförsäkringssystem. Studeranden i fråga omfattas då inte av något som helst nationellt system för social trygghet och på studeranden tillämpas inte heller EU-samordningsförordningen. Europeiska unionens domstol (till exempel C-690/15) har dock i sin avgörandepraxis ansett att personer som omfattas av EU-institutionernas gemensamma sjukförsäkringssystem inte är skyldiga att betala avgifter både till unionens institutioners gemensamma system för social trygghet och till ett nationellt system för social trygghet.

Vissa stater (till exempel Tyskland och Schweiz) har ett tvådelat sjukförsäkringssystem som består av lagstadgad och privat försäkring. Det anses att studerande som har privat försäkring omfattas av den sociala tryggheten i länderna i fråga. Länderna i fråga svarar dock inte för kostnaderna för dessa studerandes sjukvård. Ovannämnda personer är alltså befriade från hälsovårdsavgift, men Studenternas hälsovårdsstiftelse kan dock inte ansöka om statlig ersättning för personerna i fråga, eftersom en förutsättning för utbetalning av den är att personen med stöd av EU-förordning 883/2004 omfattas av en annan stats ansvar för sjukvårdskostnaderna.

För att kostnaderna för studerandehälsovårdstjänsterna till en studerande som omfattas av en privat försäkring i ett medlemsland ska riktas rätt, bör Studenternas hälsovårdsstiftelse ha möjlighet att debitera kostnaderna för tjänsterna direkt av den studerande. Den studerande ansöker sedan om ersättning i efterhand hos den privata sjukförsäkringskassa som ansvarar för kostnaderna för hans eller hennes hälsovård. I den gällande lagstiftningen finns det dock ingen rättslig grund med stöd av vilken Studenternas hälsovårdsstiftelse kan debitera enskilda studerande för sina tjänster. Enligt de gällande bestämmelserna består Studenternas hälsovårdsstiftelses finansiering av statens finansieringsandel och de hälsovårdsavgifter de studerande betalar. I praktiken har Studenternas hälsovårdsstiftelse inte längre ett debiteringssystem och den har inte heller möjlighet att identifiera de ovannämnda specialgrupperna. Eftersom det inte är möjligt att debitera studerandena i fråga, är det i nuläget staten som finansierar kostnaderna för deras eventuella vård. Enligt uppgifter från Folkpensionsanstalten har sammanlagt cirka 40–50 studerande befriats från avgiften på dessa grunder under tiden 9/2022 – 4/2023.

---

³ Det kort som utfärdas av Storbritannien kallas Global Health Insurance Card (GHIC).

2.3 Behoven av att göra processen för finansiering av studerandehälsovården tydligare och smidigare

2.3.1 Grund- och tilläggsfinansiering för studerandehälsovården

2.3.1.1 Fastställande av de godtagbara totalkostnaderna

Enligt 14 § 1 mom. i lagen om studerandehälsovård betraktas som godtagbara kostnader för studerandehälsovården de behövliga och skäligena kostnaderna för produktionen av studerandehälsovårdstjänster. De godtagbara totalkostnaderna för studerandehälsovården utgörs enligt 14 § 2 mom. av de godtagbara kostnaderna för studerandehälsovårdstjänster för en enskild studerande multiplicerade med antalet högskolestuderande som anmält sig som närvarande.

Enligt detaljmotiveringen till regeringspropositionen ska de godtagbara totalkostnaderna fastställas under beredningen av ramarna för statsfinanserna och statsbudgeten (RP 145/2018 rd, s. 55). Enligt 16 § 2 mom. i den gällande lagen beslutar riksdagen årligen om de godtagbara kostnaderna för och statens finansiering av studerandehälsovården i samband med behandlingen av statsbudgeten. Folkpensionsanstalten betalar enligt 22 § 1 och 4 mom. i den gällande lagen ersättning till Studenternas hälsovårdsstiftelse för kostnaderna för produktionen av studerandehälsovårdstjänster. Ersättningen grundar sig på de godtagbara kostnaderna för en enskild studerande och en uppskattning av antalet studerande. Ersättningens belopp justeras utifrån det slutliga antalet studerande. Det slutliga antalet studerande är medeltalet av antalet studerande under vår- och höstterminen. År 2022 var den godkända kostnaden för en enskild studerande 310,90 euro. Det genomsnittliga antalet studerande som hade anmält sig som närvarande våren 2022 och hösten 2022 var 282 851 studerande, och den faktiska kostnaden för en enskild studerande beräknad enligt Studenternas hälsovårdsstiftelses faktiska kostnader var 286,20 euro per studerande 2022.

Enligt 16 § i den gällande lagen om studerandehälsovård justeras de godtagbara kostnaderna årligen utifrån den kalkyl som avses i 15 §. Kostnaderna kan antingen minska eller öka. Den maximala ökningen av de godtagbara kostnaderna begränsas med hjälp av ett lämpligt index för att garantera att kostnaderna hålls under kontroll. De godtagbara kostnaderna kan dock årligen höjas med högst den lönekoeficient som avses i 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagarare (395/2006). Det är fortfarande motiverat att begränsa ökningen av totalkostnaderna för att dämpa kostnadsökningen inom studerandehälsovården. Det är inte ändamålsenligt att lönekoeficienten fungerar som en automatisk koeficient vid justeringen av kostnaderna, utan prövning ska användas vid justeringen. Kostnaderna kan justeras också med hjälp av andra koeficienter. Det är ändamålsenligt att lönekostnaderna och de köpta tjänsterna höjs med förtjänstnivåindexet, och konsumentprisindexet kunde användas för att höja övriga kostnader. I den gällande lagen om studerandehälsovård har det inte fastställts om man vid höjningen av kostnaderna för en enskild studerande ska utgå från den faktiska kostnaden för en enskild studerande eller från den i budgeten fastställda kostnaden eller rentav från Studenternas hälsovårdsstiftelses faktiska totalkostnader. När statsbudgeten utarbetas är den allmänna principen att förändringarna i omvärlden ska beaktas som faktiska, såsom att de löneförhöjningar som kollektivavtalen förutsätter beaktas till samma belopp som höjningarna. Dessutom bör till exempel utvidgning eller minskning av verksamhetsställen beaktas som faktiska. På så vis fungerar lönekoeficienten, liksom i nuläget, som ett element som begränsar den årliga totala ökningen av kostnaderna.

Bestämmelserna om finansiering av studerandehälsovården har vid verkställigheten av lagen visat sig vara delvis oändamålsenliga. Lagen har tolkats så att den godtagbara kostnaden för en enskild studerande ska fastställas i statsbudgeten. När riksdagen har fastställt kostnaden i budgeten kan den godtagbara totalkostnaden fluktuera endast enligt antalet närvarande studerande.

Det slutliga antalet studerande som har anmält sig som närvarande är känt först efter verksamhetsåret, och därför gäller detsamma också beloppet av det tillgängliga anslaget. För att det ska vara möjligt att planera och genomföra verksamheten på ett ändamålsenligt sätt, bör tjänste-anordnaren och tjänsteproducenten känna till det tillgängliga anslaget före verksamhetsåret. De gällande bestämmelserna lämnar rum för tolkning också i fråga om huruvida den totalkostnad som fastställs i budgeten är det belopp som begränsar ersättningen eller den ersättning som baserar sig på den godtagbara kostnaden för en enskild studerande och det genomsnittliga antalet studerande.

2.3.1.2 Grunderna för beviljande av tilläggsfinansiering

I 17 § 3 mom. i den gällande lagen om studerandehälsovård sägs det att om de hälsovårdsavgifter de studerande betalar inte helt och hållet ett visst år täcker 23 procent av de godtagbara totalkostnaderna, finansieras den resterande delen av statens medel. Om de hälsovårdsavgifter de studerande betalar utgör mer än 23 procent ett visst år av de godtagbara totalkostnaderna, återbetalas den överstigande andelen inte till de studerande. Enligt detaljmotiveringen till regeringspropositionen ska den eventuella resterande delen utan dröjsmål finansieras av statens medel genom ett tilläggsbudgetförfarande (RP 145/2018 rd, s. 57).

I den gällande 18 § i lagen föreskrivs det om tilläggsfinansiering av studerandehälsovården för högskolestuderande i oförutsedda situationer. Enligt den paragrafen ska staten utöver för grundfinansieringen ansvara för att Folkpensionsanstalten har tillräckliga resurser för ordnande av studerandehälsovården för högskolestuderande för att säkerställa tillgången på tjänster av överraskande och oförutsedda orsaker. Den tilläggsfinansiering som avses i 18 § kan enligt detaljmotiveringen komma till användning i överraskande och oförutsedda undantagssituationer där behovet av studerandehälsovårdstjänster plötsligt och oförutsett ökar. Exempel på sådana situationer är till exempel en olycka, användning av våld eller liknande situationer vid en läroinrättning eller i dess omgivning som föranleder ett behov av eftervård och av att stödja studieförmågan som i sin tur kräver tilläggsfinansiering. Den tilläggsfinansiering som avses i paragrafen är av engångsnatur och fastställs från fall till fall och den beaktas inte senare i den justering av godtagbara kostnader som det föreskrivs om i 16 § (RP 145/2018 rd, s. 58).

Vid bedömningen av regeringspropositionens ekonomiska konsekvenser har det dock övervägts att i och med att tryggheten av finansieringen av Studenternas hälsovårdsstiftelses studerandehälsovård i undantagssituationer enligt 18 § hör till statens ansvar kan en sådan undantagssituation uppstå också om studerandenas finansieringsandel enligt 17 § 3 mom. inte uppnås (RP 145/2018 rd, s. 38). Detta motsvarar dock inte vad som föreskrivs i 18 §. Underskottet i den hälsovårdsavgift de studerande betalar är inte en överraskande och oförutsedd situation. Eftersom bestämmelserna inte är entydiga och motiveringarna till dem inte till alla delar motsvarar paragraferna, är den helhet som regleringen av finansieringen utgör varken tydlig eller konsekvent i nuläget.

När den gällandelagen om studerandehälsovård stiftades togs det i den för en övergångsperiod in en bestämmelse om eventuell tilläggsfinansiering av studerandehälsovården för yrkeshögskolestuderande. Således fastställs det i lagens 38 § att om den finansiering som i statsbudgeten beviljats för studerandehälsovård visar sig vara otillräcklig på grund av ett oförutsett behov av tjänster för yrkeshögskolestuderande, kan tilläggsfinansiering för verksamheten beviljas årligen under de första tre åren. Enligt regeringspropositionen kan det särskilt under de första tre åren också uppstå ett behov av tilläggsfinansiering om yrkeshögskolestuderandes användning av studerandehälsovårdstjänster är större än beräknat (ett uppdämt behov av tjänster). I så fall är de eventuella konsekvenserna för statsfinanserna kortvarig, men det var svårt att göra någon exakt

bedömning av kostnadsbeloppet i euro. Social- och hälsovårdsministeriet gör vid behov en bedömning av behovet av eventuell tilläggsfinansiering (RP 145/2018 rd, s. 38). Tilläggsfinansiering enligt 38 § har inte använts, men i statsbudgeten har det dock riktats statsunderstöd till Studenternas hälsovårdsstiftelse för inledande av verksamheten och för att svara på den ökade efterfrågan på mentalvårdstjänster för högskolestuderande.

2.3.1.3 Processen för finansiering av studerandehälsovården förtydligas

Folkpensionsanstalten betalar Studenternas hälsovårdsstiftelse ersättning för produktionen av studerandehälsovård för högskolestuderande. Enligt 17 § i lagen om studerandehälsovård täcks kostnaderna för studerandehälsovården för högskolestuderande med den finansiering som staten betalar till Folkpensionsanstalten och med de hälsovårdsavgifter som de studerande betalar till Folkpensionsanstalten. Av de godtagbara totalkostnaderna för studerandehälsovården finansieras 77 procent av statens medel, och de hälsovårdsavgifter som tas ut hos de studerande täcker 23 procent av kostnaderna. Enligt den gällande lagen om studerandehälsovård tas det hos alla examensstuderande som har anmält sig som närvarande vid en högskola ut en hälsovårdsavgift av skattenatur och bestämmelser om avgiftens belopp utfärdas årligen genom förordning av statsrådet. År 2023 är hälsovårdsavgiftens belopp 73,60 euro.

Enligt 21 § i den gällande lagen om studerandehälsovård ska Folkpensionsanstalten årligen före utgången av februari till social- och hälsovårdsministeriet lämna en uppskattning av den hälsovårdsavgift för studerande som ska fastställas för det följande året. Uppskattningen ska enligt detaljmotiveringen till paragrafen användas som underlag för beredningen av statsbudgeten och uppskattningen justeras på hösten när antalet studerande är känt (RP 145/2018 rd, s. 59). Folkpensionsanstalten ska årligen före utgången av februari också göra preliminära uppskattningar och före utgången av april närmare uppskattningar av de godtagbara kostnader som avses i 14 § i lagen om studerandehälsovård inför nästa år. Folkpensionsanstalten tar i sina uppskattningar hänsyn till bland annat Studenternas hälsovårdsstiftelses uppgifter om den senaste räkenskaps- och verksamhetsperioden, servicebehovet och tillgången på service vad gäller studerandehälsovården och till eventuella lagändringar som inverkar på verksamheten.

De tidsfrister som anges i lagen om studerandehälsovård avviker från de tidsfrister som iakttas vid processen för den vanliga beredningen av ramarna för statsfinanserna och statsbudgeten. Folkpensionsanstalten upprättar bokslutet årligen före den 31 mars, varefter bokslutet lämnas till social- och hälsovårdsministeriet för beredningen av budgeten. De kalkyler på lång sikt som görs med tanke på planen för de offentliga finanserna uppdateras utifrån finansministeriets uppdaterade ekonomiska prognoser under hösten i samband med beredningen av ramarna och under våren för ramförhandlingarna. När uppgifter om Studenternas hälsovårdsstiftelses verksamhet lämnas ska dessa etablerade tidsfrister iakttas. Utifrån Folkpensionsanstaltens utredningar och andra utredningar som avses i 15 § i lagen om studerandehälsovård gör social- och hälsovårdsministeriet årligen upp en kalkyl över de godtagbara kostnader för studerandehälsovården som avses i 14 § i lagen om studerandehälsovård. Utifrån kalkylen gör social- och hälsovårdsministeriet upp ett förslag till statens finansieringsandel av studerandehälsovården med tanke på planen för de offentliga finanserna och statsbudgeten.

2.3.1.4 Fastställande av den ersättning som Folkpensionsanstalten betalar till Studenternas hälsovårdsstiftelse samt betalningsförfarandena

Folkpensionsanstalten underrättar Studenternas hälsovårdsstiftelse årligen före den 15 december om det totala beloppet av den uppskattade ersättningen för det följande ersättningsåret. I överslagskalkylen över totalersättningen används som antalet studerande det antal studerande som har använts i beräkningarna i statsrådets förordning om hälsovårdsavgiftens belopp. Efter

ersättningsåret och utgången av Studenternas hälsovårdsstiftelses räkenskaps- och verksamhetsperiod justerar Folkpensionsanstalten beloppet av den ersättning som betalas till Studenternas hälsovårdsstiftelse så att det överensstämmer med det slutliga antalet studerande. Det faktiska antalet studerande fås ur datalagret VIRTIA efter utgången av ersättningsåret. Det slutliga antalet studerande är i enlighet med 22 § 4 mom. i lagen om studerandehälsovård medeltalet av antalet studerande under vår- och höstterminen. Utifrån justeringsbeslutet kan det totala ersättningsbeloppet sjunka eller stiga beroende på det faktiska antalet studerande. Beloppet av den totala ersättningen enligt justeringsbeslutet är således beroende endast av det slutliga antalet studerande, oberoende av vad Studenternas hälsovårdsstiftelses faktiska kostnader har varit.

Justeringen görs så att den av riksdagen fastställda i statsbudgeten för ersättningsåret godtagbara kostnaden för en enskild studerande multipliceras med det genomsnittliga antalet studerande som har anmält sig som närvarande under ersättningsåret, och detta utgör de godtagbara totalkostnaderna för studerandehälsovården och det slutliga ersättningsbeloppet. Under de senaste åren har det faktiska antalet studerande varit större än det uppskattade antalet, varvid beloppet av den slutliga ersättningen har varit större än det belopp som Folkpensionsanstalten har under rättat Studenternas hälsovårdsstiftelse om före ingången av ersättningsåret. Uppskattningen av antalet studerande ska dock vara måttfull så att Studenternas hälsovårdsstiftelses faktiska kostnader inte överstiger det slutliga ersättningsbeloppet och orsakar ett underskott. Eftersom kostnaden för en enskild studerande är fast, ska Folkpensionsanstalten uppskatta antalet studerande i underkant för att resultatet av multiplikationen enligt justeringsförfarandet åtminstone ska motsvara Studenternas hälsovårdsstiftelses uppskattade kostnader. Det skulle också på lång sikt vara problematiskt om Studenternas hälsovårdsstiftelse inte i ersättning fick det belopp som den har använt för verksamhet enligt lagen om studerandehälsovård.

I den gällande lagen om studerandehälsovård finns det ingen bestämmelse om begränsning av ersättningarna till högst ersättning för de kostnader som ordnandet av tjänsterna har förorsakat Studenternas hälsovårdsstiftelse, utan det slutliga ersättningsbeloppet bestäms utifrån den multiplikation som nämns ovan. Således har Folkpensionsanstalten beviljat Studenternas hälsovårdsstiftelse ersättningar till ett större belopp än de förorsakade kostnaderna i en situation där tjänsterna inte har genomförts i planerad omfattning eller det faktiska antalet studerande har varit större än det uppskattade antalet. Dessa överskott har beaktats följande år på så sätt att de minskar ersättningarna. Förfarandet baserar sig på regeringens proposition RP 145/2018 rd. Enligt detaljmotiveringen till 22 § beaktar Folkpensionsanstalten överskottet när den bestämmer ersättningen för följande räkenskaps- och verksamhetsperiod, om Studenternas hälsovårdsstiftelses produktionskostnader under en viss räkenskaps- och verksamhetsperiod visar sig vara lägre än den uppskattade ersättningen (RP 145/2018 rd, s. 60). Till följd av detta förfarande har överskottet alltså minskat det belopp som Studenternas hälsovårdsstiftelse har till sitt förfogande följande år, även om verksamheten inte under verksamhetsåret ens har kunnat planeras så att den överensstämmer med det slutliga ersättningsbeloppet.

Det har visat sig vara problematiskt att den godtagbara kostnaden för en enskild studerande är fast, att antalet studerande uppskattas och att ersättningen beror på detta. Ersättningen och Studenternas hälsovårdsstiftelses faktiska kostnader överensstämmer inte genom detta förfarande, utan leder nästan utan undantag till över- eller underskott. Den kalkylerade, slutliga ersättning som baserar sig på den godtagbara kostnaden för en enskild studerande och det genomsnittliga antalet studerande avviker nästan utan undantag från Studenternas hälsovårdsstiftelses faktiska kostnader under det föregående året och denna avvikelse fördunklar transparensen i finansieringen. Dessutom kan det nuvarande förfarandet leda till en situation där det anslag för Studenternas hälsovårdsstiftelses finansiering som riksdagen beslutat om överskrider efter budgetåret, när Folkpensionsanstalten fastställer ersättningen för det föregående året enligt 22 § 4 mom. Finansieringen och budgeteringen behöver således preciseras och förtydligas till denna del.

Eftersom Folkpensionsanstalten under verksamhetsåret efter bokslutet beaktar det föregående årets över- eller underskott i ersättningen (i förhållande till Studenternas hälsovårdsstiftelses faktiska kostnader) på så sätt att det minskar eller ökar ersättningarna under budgetåret, överensstämmer den ersättning som Studenternas hälsovårdsstiftelse får i vilket fall som helst med de faktiska kostnaderna. Bestämmelserna om finansieringen ska till denna del preciseras så att de är aktuella än i nuläget och baserar sig på de faktiska produktionskostnaderna, så att alla parter har en mer sanningsenlig bild av omfattningen av Studenternas hälsovårdsstiftelses verksamhet. I samband med att den totala ersättningen fastställs är det skäl att på grund av uppföljningen av budgeten också fastställa de slutliga finansieringsandelar som finansieras med statens andel och intäkterna av den hälsovårdsavgift som de studerande betalar.

2.3.2 Utredningar och uppskattningar från Folkpensionsanstalten

Folkpensionsanstalten ska enligt 21 § i den gällande lagen årligen före utgången av april till social- och hälsovårdsministeriet lämna en utredning om utfallet av den studerandehälsovård som Studenternas hälsovårdsstiftelse producerat under det föregående året. Dessutom ska Folkpensionsanstalten till social- och hälsovårdsministeriet lämna en uppskattning av de godtagbara kostnaderna för det följande året. Enligt detaljmotiveringen ska Folkpensionsanstaltens utredning innehålla uppgifter om åtminstone det ekonomiska utfallet, antalet studerande, utvecklingen av personalresurserna, förändringar i verksamheten, större investeringar och hur de mål som Folkpensionsanstalten ställt upp för Studenternas hälsovårdsstiftelse har uppfyllts (RP 145/2018 rd, s. 59). Vid uppskattningen av de godtagbara kostnaderna för det föregående året ska Folkpensionsanstalten förhandla med Studenternas hälsovårdsstiftelse och utnyttja budgeten och andra behövliga uppgifter som stiftelsen lämnar och vid behov höra andra intressentgrupper som är centrala med avseende på studerandehälsovården. Folkpensionsanstaltens uppskattning ska innehålla beräkningar i fråga om behövlig finansiering per studerande, utvecklingen i antalet studerande och totalbeloppet av den finansiering som behövs, och anstalten ska i sina beräkningar ta hänsyn till Studenternas hälsovårdsstiftelses uppgifter om senaste räkenskaps- och verksamhetsperiod, servicebehov och tillgång till service och eventuella lagändringar som inverkar på verksamheten (RP 145/2018 rd, s. 59). Vid verkställigheten av lagen har det framkommit att Studenternas hälsovårdsstiftelse på grund av brister i rapporteringssystemen inte har kunnat lämna Folkpensionsanstalten all den information som den behöver. En tillräckligt exakt och tydlig rapportering är dock nödvändig med tanke på uppföljningen och utvärderingen av verksamheten och utvecklingen av tjänsterna, och praxis för Folkpensionsanstaltens utredning och uppskattning måste därför utvecklas. Också den rättsliga grunden måste till denna del preciseras.

De tjänster som ingår i studerandehälsovården fastställs enligt 17 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010), och tjänsternas innehåll preciseras ytterligare i statsrådets förordning om rådgivningsverksamhet, skol- och studerandehälsovård samt förebyggande mun- och tandvård för barn och unga (338/2011). Innehållet i studerandehälsovårdstjänsterna påverkar väsentligt kostnadsbildningen samt efterfrågan på tjänsterna och deras kvalitet och genomslagskraft. Studenternas hälsovårdsstiftelses tjänsteutbud har tidigare innehållit till exempel dermatologtjänster för studerande. Dessa specialistläkartjänster hör dock i enlighet med etablerad praxis inte till tjänsteutbudet inom primärvården, så tillhandahållandet av dem vid Studenternas hälsovårdsstiftelse har slopats efter reformen av studerandehälsovården. För att säkerställa att studerandehälsovårdstjänsterna för högskolestuderande är förenliga med hälso- och sjukvårdslagen och tjänsteutbudet inom primärvården och att deras innehåll och kostnader i fortsättningen kan följas upp, jämföras och bedömas bättre än i nuläget, är det skäl att ytterligare utveckla transparensen i och rapporteringen om verksamheten också i fråga om bestämmelserna.

2.4 Rätt till studerandehälsovårdstjänster

Enligt 2 § 3 mom. i den gällande lagen om studerandehälsovård har högskolestuderande rätt att anlita studerandehälsovårdstjänster till utgången av den termin eller det läsår för vilken eller vilket den studerande har anmält sig som närvarande. I detaljmotiveringen fastställs det att om den studerande blir klar med sina studier mitt under terminen, fortsätter rätten att utnyttja studerandehälsovårdstjänster fram till utgången av terminen (RP 145/2018 rd, s. 50). Paragrafen och detaljmotiveringen till den har således stridit mot varandra. Det som i momentet sägs om den studerandes rätt att anlita tjänster fram till utgången av läsåret har i praktiken orsakat osäkerhet och tolkningsproblem, vilket har lett till att högskolestuderandenas rätt att anlita tjänster har kunnat variera beroende på tolkningen av momentet.

2.5 Praxis för betalning av hälsovårdsavgift

Enligt 24 § i den gällande lagen om studerandehälsovård ska högskolestuderande som avses i 2 § i lagen och som till läroanstalten har anmält sig som närvarande, eller bedriver andra militärvetenskapliga studier och militäryrkesstudier vid Försvarshögskolan än studier som krävs för officerstjänst, varje termin betala en hälsovårdsavgift till Folkpensionsanstalten. Hälsovårdsavgiften för vårterminen ska betalas senast den 31 januari och hälsovårdsavgiften för höstterminen senast den 30 september. Om en studerande anmäler sig som närvarande under vårterminen efter den 31 januari, ska avgiften betalas senast den 31 juli. Om en studerande anmäler sig som närvarande under höstterminen efter den 30 september, ska avgiften betalas senast den 31 december.

Praxis för betalning av hälsovårdsavgiften har visat sig vara problematiska. Syftet med den gällande lagen är att en studerande ska betala hälsovårdsavgiften på eget initiativ i början av antingen vårterminen eller höstterminen. Om en studerande som har anmält sig som närvarande inte betalar hälsovårdsavgiften inom utsatt tid, skickar Folkpensionsanstalten en betalningspåminnelse till den studerande. Avgifterna förfaller till betalning för både höst- och vårterminen redan samma dag som den studerande ännu kan anmäla sig som närvarande. Eftersom Folkpensionsanstalten ännu inte ens på förfallodagen har exakt information om antalet studerande som har anmält sig som närvarande, har den inte heller möjlighet att informera alla studerande personligen om betalningsskyldigheten.

I praktiken betalade till exempel hösten 2022 mer än 50 000 studerande inte hälsovårdsavgiften i tid, och därför skickade Folkpensionsanstalten en betalningspåminnelse till dem. För cirka 6 500 studerande kvittades avgiften slutligen mot förmånen, men för mer än 9 000 studerande överfördes hälsovårdsavgiften till utsökning. Antalet avgifter som överförts till utsökning har inte minskat under tiden hösten 2021 – hösten 2022, då lagen om studerandehälsovård har varit i kraft. År 2021 lät 2,6 procent av de studerande helt och hållet bli att betala hälsovårdsavgiften och 2022 lät 3,4 procent av de studerande bli att betala avgiften enligt uppgifter från Folkpensionsanstalten. Högskolestuderandeorganisationerna och studerandeaktörerna har som en lösning på det stora antalet studerande som inte betalar avgiften föreslagit att betalningsdagen ska skjutas upp till en senare tidpunkt samt att en räkning ska skickas eller annan mer personlig kontakt ska tas.

2.6 Tekniska ändringar

Utöver bestämmelserna om finansiering av studerandehälsovården och om hälsovårdsavgiften har det vid verkställigheten av lagen upptäckts vissa tekniska behov av förtydligande avseende bland annat att det i lagen saknas en bestämmelse om delgivning av Folkpensionsanstaltens beslut om studerandehälsovård samt en hänvisningsbestämmelse till statsrådets förordning om

rådgivningsverksamhet, skol- och studerandehälsovård samt förebyggande mun- och tandvård för barn och unga (338/2011), som preciserar innehållet i studerandehälsovården. Lagen har dock innehållit överlappande och därmed onödiga bestämmelser om till exempel användning av teknisk anslutning när registeruppgifter lämnas ut och om Studenternas hälsovårdsstiftelses skyldighet att lämna Institutet för hälsa och välfärd de uppgifter som institutet behöver för att föra register över öppenvårdstjänsterna inom primärvården.

3 Målsättning

Syftet med propositionen är att ändra lagen om studerandehälsovård så att den motsvarar EU-samordningsförordningen som är förpliktande för Finland och ändringen av tolkningen av den förordningen samt de ändringar som har gjorts i gränslagen så att ersättning kan tas ut av andra medlemsländer för kostnaderna för studerandehälsovård till EU-examenstuderande. Det föreslås att lagen om studerandehälsovård ska ändras så att EU-examensstuderandenas ställning och befrielse från skyldigheten att betala hälsovårdsavgift framgår av lagen i enlighet med EU-samordningsförordningen. I lagen om studerandehälsovård föreslås dessutom en hänvisning till gränslagen, med stöd av vilken ersättning för de kostnader som EU-examensstuderandes studerandehälsovård orsakat ska tas ut av de stater som ansvarar för kostnaderna för de studerandes sjukvård.

Eftersom dessa faktorer också inverkar på finansieringsandelarna för totalfinansieringen av studerandehälsovården för högskolestuderande, är målet att även bestämmelserna i 2 och 3 kap. som gäller finansieringen ska förtydligas samtidigt så att de motsvarar de begrepp, förfaranden och tidsfrister som iakttagits i statens ram- och budgetberedningsprocesser samt de olika aktörernas skyldigheter och ansvar.

Ett ytterligare mål är att förbättra de studerandes rättsskydd genom att ändra förfallodagarna för hälsovårdsavgiften så att Folkpensionsanstalten på behörigt sätt kan informera de studerande om betalningsskyldigheten. Målet är att göra även andra, förtydligande och tekniska korrigeringar i vissa andra bestämmelser i lagen om studerandehälsovård som vid verkställigheten av lagen har upptäckts vara oklara samt att precisera begreppen i 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

4.1.1 De viktigaste förslagen i korthet

Syftet med propositionen är att lagen om studerandehälsovård ska motsvara Europaparlamentets och rådets förordning om samordning av de sociala trygghetssystemen samt ändringarna i lagen om gränsoverskridande hälso- och sjukvård. Ett ytterligare mål är att förtydliga bestämmelserna om finansieringen av studerandehälsovården för högskolestuderande så att de motsvarar de begrepp, förfaranden och tidsfrister som iakttagits i statens ram- och budgetberedningsprocesser samt de olika aktörernas skyldigheter och ansvar.

I propositionen föreslås det också ändringar i förfallodagarna för den hälsovårdsavgift som de studerande ska betala. Det föreslås i propositionen även närmast tekniska korrigeringar i 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten samt i vissa paragrafer i lagen om studerandehälsovård för att förtydliga bestämmelserna.

4.1.2 Ändringar till följd av den ändrade tolkningen av EU-samordningsförordningen

I propositionen föreslås det att lagen om studerandehälsovård ändras så att den motsvarar EU-samordningsförordningen och det av lagen framgår att EU-examensstuderande är befriade från att betala hälsovårdsavgift. I lagen om studerandehälsovård görs även de ändringar som den 20 a § i gränslagen som trädde i kraft den 1 maj 2023 förutsätter i fråga om statlig ersättning till Studenternas hälsovårdsstiftelse.

Eftersom EU-examensstuderande enligt EU-samordningsförordningen inte är skyldiga att betala hälsovårdsavgift, föreslås det att ersättningen från andra stater för kostnaderna för de tjänster som de examensstuderande anlitar ska dras av från finansieringen av totalkostnaderna för studerandehälsovården. Ersättningen från andra stater ska dras av både från statens andel av kostnaderna för studerandehälsovården och från intäkterna av hälsovårdsavgiften, det vill säga från kostnadskalkylen över totalkostnaderna för studerandehälsovården när statens och de studerandes nationella betalningsandel fastställs. Däremot ska EU-examensstuderande fortfarande beaktas i planeringen av omfattningen av Studenternas hälsovårdsstiftelses verksamhet, eftersom de har rätt till samma tjänster som andra studerande.

Kostnaderna för vården av EU-examensstuderande kommer i och med den föreslagna ändringen att täckas med de ersättningar som fås från de stater som ansvarar för dessa studerandes sjukvårdskostnader. Detta förutsätter att Studenternas hälsovårdsstiftelse produktifierar sin verksamhet och debiterar Folkpensionsanstalten för kostnaderna för hälso- och sjukvården i enlighet med 20 a § i gränslagen. Att EU-examensstuderandenas finansieringsandel stryks från den föreslagna nationella finansieringsandelen inbegriper en statlig andel på 77 procent och att hälsovårdsavgifternas andel minskar med 23 procent. Enligt propositionen ska hälsovårdsavgiften fastställas så att de studerandes finansieringsandel av totalkostnaderna fördelas på det uppskattade genomsnittliga antalet studerande, exklusive EU-examensstuderande.

För att Studenternas hälsovårdsstiftelse ska kunna identifiera en studerande som en EU-examensstuderande, har EU-examensstuderande från och med den 1 maj 2023 när de söker vård varit tvungna att visa upp ett EHIC-kort för Studenternas hälsovårdsstiftelse. På basis av detta kan Studenternas hälsovårdsstiftelse ansöka om ersättning av Folkpensionsanstalten för kostnaderna för den vård som getts EU-examensstuderande. Folkpensionsanstalten ska av statens medel ersätta Studenternas hälsovårdsstiftelse för kostnaderna för vården och Folkpensionsanstalten ska ansöka om ersättning för kostnaderna för studerandehälsovård till en EU-examensstuderande av den stat som ansvarar för den studerandes sjukvårdskostnader.

4.1.3 Förtydligande av finansieringsprocessen

Samtidigt som lagen om studerandehälsovård ändras på det sätt som gränslagen förutsätter korrigeras de bestämmelser om finansiering som finns i lagen om studerandehälsovård i fråga om de brister och oklarheter som har upptäckts vid verkställigheten av lagen. Det föreslås att lagens 2 kap. om studerandehälsovårdens finansiering och 3 kap. om ersättning till Studenternas hälsovårdsstiftelse ändras så att paragrafernas ordning och innehåll preciseras så att de överensstämmer med finansieringsprocessen och paragraferna innehåller de termer som används inom ekonomiförvaltningen. I finansieringen av Studenternas hälsovårdsstiftelse är det å ena sidan fråga om finansieringsprocesserna mellan staten och Folkpensionsanstalten och å andra sidan om finansieringsprocesserna mellan Folkpensionsanstalten och Studenternas hälsovårdsstiftelse. I den gällande lagen är det svårt att skilja på de olika finansieringsprocesserna och aktörernas ansvar. I kapitlet om finansiering föreslås ändringar som gäller den inbördes ordningen mellan paragraferna i 2 och 3 kap. för att stödja genomförandet av budgeten och för att förtyd-

liga de ovannämnda finansieringsprocesserna. Dessutom preciseras de termer som gäller genomförandet av budgetåret. Ändringarna är i huvudsak tekniska när paragraferna preciseras i fråga om de termer som i praktiken konstaterats vara inexakta. I den gällande lagen föreskrivs det till exempel om statens ersättning till Studenternas hälsovårdsstiftelse. Det föreslås att detta preciseras så att det motsvarar praxis så att det föreskrivs om förskott på finansieringsandelarna under budgetåret, och de slutliga finansieringsandelarna fastställs efter budgetåret. Det har också konstaterats vara en brist att den gällande lagen inte innehåller någon skyldighet att fastställa de slutliga finansieringsandelarna, vilket avsevärt har försvårat uppföljningen och avstämningen av den årliga finansieringen.

Det föreslås att processen för finansiering av studerandehälsovården preciseras så att den motsvarar förfarandena och bestämmelserna i budgeten. I statsbudgeten fastställs den maximala finansiering som varje år anvisas för Studenternas hälsovårdsstiftelses verksamhet och som inte får överskridas utan ett tilläggsbudgetförfarande. Maximibeloppet ska fortfarande vara kalkylerat och basera sig på den godtagbara kostnaden för en enskild studerande multiplicerad med det genomsnittliga antalet studerande. Ändringen förutsätter inte att paragraferna ändras, eftersom de godtagbara totalkostnaderna enligt detaljmotiveringen till 14 § i den gällande lagen fastställs under beredningen av ramarna för statsfinanserna och statsbudgeten (RP 145/2018 rd, s. 55). Enligt 22 § 1 och 4 mom. i den gällande lagen ersätter dock Folkpensionsanstalten kostnaderna för produktionen av studerandehälsovårdstjänster. Ersättningen grundar sig på de godtagbara kostnaderna för en enskild studerande och en uppskattning av antalet studerande. Ersättningens belopp justeras utifrån det slutliga antalet studerande. Det slutliga antalet studerande är medeltalet av antalet studerande under vår- och höstterminen. Det föreslås att bestämmelserna preciseras så att ersättningen kan vara högst lika stor som det maximianslag som beviljats i budgeten eller kostnaderna för Studenternas hälsovårdsstiftelses verksamhet. Den föreslagna ändringen förtydligar Studenternas hälsovårdsstiftelses finansiering som helhet och preciserar grunderna för fastställande av ersättningen. Dessutom fastställer ändringen det maximianslag som Studenternas hälsovårdsstiftelse årligen har till sitt förfogande och som stiftelsen inte kan överskrida. Ändringen ökar transparensen och entydigheten i Studenternas hälsovårdsstiftelses finansiering. Dessutom föreslås att det i bestämmelserna tas in ett förfarande för fastställande av finansieringsandelar som hänför sig till den sedvanliga budgetprocessen, vilket gör det möjligt att följa upp genomförandet av budgeten och avstämna den årliga finansieringen.

Det föreslås att ordalydelsen i 18 § i den gällande lagen preciseras så att ordalydelsen möjliggör målbilden enligt regeringspropositionen om den gällande lagen (RP 145/2018 rd). I det gällande 17 § 3 mom. i lagen om studerandehälsovård sägs det att om de hälsovårdsavgifter de studerande betalar inte helt och hållet ett visst år täcker 23 procent av de godtagbara totalkostnaderna, finansieras den resterande delen av statens medel. Enligt detaljmotiveringen till regeringspropositionen ska den resterande delen utan dröjsmål finansieras av statens medel genom ett tilläggsbudgetförfarande. Det föreslås att ordalydelsen i den gällande 18 § preciseras så att den gör det möjligt att föreslå tilläggsfinansiering i en sådan situation.

I propositionen föreslås det att bestämmelserna om Folkpensionsanstaltens rapportering preciseras i syfte att utveckla uppföljningen och utvärderingen av verksamheten och kostnaderna. Uppföljningen av tjänsternas kostnadseffektivitet och utvecklandet av tjänsterna förutsätter ett tillräckligt kunskapsunderlag och högklassig rapportering. Innehållet i och sättet att producera studerandehälsovårdstjänsterna påverkar väsentligt kostnadsbildningen samt tillgången på tjänsterna och deras kvalitet och genomslagskraft. Tjänsterna fastställs enligt 17 § i hälso- och sjukvårdslagen samt statsrådets förordning 338/2011, och tjänsteutbudet inom studerandehälsovården ska överensstämma med det övriga tjänsteutbudet inom primärvården. För att tjänsternas innehåll och kostnader i fortsättningen ska kunna följas upp, jämföras och utvärderas

bättre än i nuläget föreslås det att innehållet i den utredning om genomförandet av studerandehälsovården som Folkpensionsanstalten ska lämna till social- och hälsovårdsministeriet preciseras i lagen. Detta förutsätter att Studenternas hälsovårdsstiftelses rapportering utvecklas. Rapporteringen har varit mycket bristfällig under de två första verksamhetsåren, och därför föreslås det i propositionen att kraven på innehållet i och kvaliteten på Folkpensionsanstaltens utredning om Studenternas hälsovårdsstiftelses verksamhet preciseras så att utredningen också innehåller en analys och bedömning av tillgången på tjänsterna och deras kvalitet och genomslagskraft.

Syftet med de föreslagna ändringarna är att förtydliga finansieringen och genomförandet av rapporteringen samt att minska mångtydigheten i lagstiftningen. Ändringarna har inga väsentliga konsekvenser för principerna för fastställande av den nationella finansieringsandelen.

4.1.4 Ändringar av förfallodagarna för hälsovårdsavgiften samt andra ändringar

I propositionen föreslås det ändringar av förfallodagarna för den hälsovårdsavgift som de studerande ska betala. Genom den föreslagna ändringen fastställs de betalningsskyldiga som omfattas av de första förfallodagarna under terminen vid en annan tidpunkt än den dag då avgiften förfaller. Det ansågs inte behövligt att ett motsvarande förfarande gäller de studerande som omfattas av de två andra förfallodagarna under terminen, eftersom betalningen av avgiften skulle ha gällt en tidpunkt utanför den termin för vilken avgiften ska betalas. Den föreslagna ändringen innebär att Folkpensionsanstalten i god tid före förfallodagen har kännedom om antalet studerande som är betalningsskyldiga. På så sätt kan Folkpensionsanstalten bättre än i nuläget ge de studerande som är betalningsskyldiga information om betalning av hälsovårdsavgiften.

I propositionen förtydligas det dessutom hur länge man har rätt att få studerandehälsovårdstjänster med den betalade hälsovårdsavgiften. Genom den föreslagna ändringen förtydligas situationen på så sätt att det föreskrivs om att den studerandes rätt att anlita tjänsterna upphör vid utgången av den höst- eller vårtermin till vars slut hälsovårdsavgiften har betalats.

Dessutom föreslås det andra, närmast tekniska korrigeringar eller preciseringar för att förtydliga bestämmelserna i lagen om studerandehälsovård bland annat genom att till lagen foga en bestämmelse om delgivning av Folkpensionsanstaltens beslut om studerandehälsovård samt en hänvisningsbestämmelse till statsrådets förordning 338/2011 som preciserar innehållet i studerandehälsovården och genom att slopa överlappande och därmed onödiga bestämmelser till exempel om användning av teknisk anslutning när registeruppgifter lämnas ut.

I propositionen ingår också ett förslag om att hänvisningsbestämmelsen till 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten ska preciseras för att de förskott och den slutliga ersättning som betalas till Studenternas hälsovårdsstiftelse ur allmänna fonden för social trygghet för kostnaderna för produktionen av studerandehälsovårdstjänsterna ska vara aktuella och exakta efter de föreslagna ändringarna av 21 och 22 §.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Den ändrade tolkningslinjen för tillämpningen av EU-samordningsförordningen i fråga om studerandehälsovård för högskolestuderande slopar för examensstuderande som kommer från en annan EU- eller EES-stat, Schweiz eller Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland skyldigheten för högskolestuderande att betala hälsovårdsavgift. Ändringen förtydligar EU-examensstuderandenas ställning, men den inverkar inte på det utbud av tjänster som Studenternas hälsovårdsstiftelse erbjuder eller på rätten för EU-examensstuderande att få de studerandehälsovårdstjänster som Studenternas hälsovårdsstiftelse producerar.

Bestämmelser om Studenternas hälsovårdsstiftelses rätt att av staten ansöka om ersättning för de kostnader för hälso- och sjukvårdstjänster som getts studerande, när en EU- eller EES-stat, Schweiz eller Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland ansvarar för kostnaderna i fråga med stöd av en internationell lag eller ett internationellt avtal, finns i den 20 a § i gränslagen som trädde i kraft den 1 maj 2023. Förfarandebestämmelserna om statlig ersättning också i fråga om EU-examensstuderande motsvarar i fortsättningen den statliga ersättning som betalas till dem som ordnar offentlig hälso- och sjukvård enligt den gällande gränslagen. Ersättningen ska sökas hos Folkpensionsanstalten. Studenternas hälsovårdsstiftelse och Folkpensionsanstalten ska i sina egna system genomföra de ändringar som genomförandet av ändringen av linjen för tolkning av EU-samordningsförordningen förutsätter.

4.2.1 Ekonomiska konsekvenser

De föreslagna ändringar i lagen om studerandehälsovård som ändringen av tolkningen av EU-samordningsförordningen och ändringen av gränslagen förutsätter påverkar finansieringen av totalkostnaderna för studerandehälsovården för högskolestuderande och bildandet av finansieringsandelarna. Statens och de studerandes finansieringsandel minskar när finansieringen av totalkostnaderna minskas med EU-examensstuderandenas andel som finansieras genom att kostnaderna för de studerandes sjukvård tas ut av de ansvariga medlemsstaterna.

År 2020 var antalet högskolestuderande 136 929 och antalet yrkeshögskolestuderande 147 135. Således kan det beräknas att antalet studerande som omfattades av Studenternas hälsovårdsstiftelses tjänster var sammanlagt 284 064 studerande. Av dessa studerande kom 16 485 från utlandet, och antalet studeranden från EU-stater, det vill säga studerande som omfattas av ändringen av tolkningen av EU-samordningsförordningen, var 4 392 och antalet studerande från andra länder 12 093⁴. I budgeten för 2023 beräknas Studenternas hälsovårdsstiftelses godtagbara kostnad för en enskild studerande vara 320,16 euro. Detta multiplicerat med det genomsnittliga antalet närvarande studerande under höst- och vårterminerna bestämmer beloppet av den maximerade ersättning som ska betalas till Studenternas hälsovårdsstiftelse. Eftersom det inte finns någon anledning att anta att hälsotillståndet hos EU-examensstuderande skiljer sig från hälsotillståndet hos finländska studerande, är det motiverat att som grund för bedömningen av propositionens ekonomiska konsekvenser använda den genomsnittliga godtagbara kostnaden för en enskild studerande. Den godtagbara kostnaden multiplicerad med det beräknade antalet EU-examensstuderande, drygt 4 000 personer, innebär att EU-examensstuderandes studerandehälsovård medför en kostnad på cirka 1,4 miljoner euro för Studenternas hälsovårdsstiftelse 2023. Den ersättning som fås för EU-examensstuderandes studerandehälsovård minskar kalkylmässigt de studerandes hälsovårdsavgifts andel med cirka 307 000 euro och statens finansieringsandel med 1,088 miljoner euro. Med stöd av vad som anförts ovan ska från moment 33.60.35 Statlig finansiering till studerandehälsovård som ordnas av Studenternas hälsovårdsstiftelse dras av det belopp som motsvarar statens finansieringsandel, 1,088 miljoner euro.

Folkpensionsanstalten verkställer hälsovårdsavgiften och befriar sådana studerande från att betala den som visar att de omfattas av socialförsäkringen i en annan EU-stat. Ändringen av Studenternas hälsovårdsstiftelses finansiering beror på EU-examensstuderandenas faktiska anlitan av tjänsterna. Om EU-examensstuderande i genomsnitt anlitar tjänsterna lika mycket som

---

⁴ Vipunen, antalet högskolestuderande 2020 kontrollerat den 10 januari 2022. Här har siffrorna för 2020 använts, eftersom siffrorna för 2021 och 2022 till följd av coronapandemin kan vara lägre än under normala förhållanden med anledning av att pandemin hade en minskande effekt på de studerandes rörlighet.

andra studerande, får Studenternas hälsovårdsstiftelse med stöd av gränslagen av Folkpensionsanstalten finansiering som motsvarar hela avdraget när stiftelsen till anstalten ger in fakturorna som motsvarar de faktiska kostnaderna för tjänsterna. Det uppstår i den inledande fasen ett tidsmässigt underskott i Studenternas hälsovårdsstiftelses finansiering, eftersom Folkpensionsanstalten ersätter kostnaderna i efterhand. Om EU-examensstuderande i genomsnitt anlitar tjänsterna i större utsträckning än andra studerande, kommer effekten att uppvisa ett överskott i Studenternas hälsovårdsstiftelses finansiering och omvänt ett underskott, om de anlitar tjänsterna i mindre utsträckning än andra studerande. För att de totalersättningar som Studenternas hälsovårdsstiftelse får ska täcka kostnaderna ska innan den nationella finansieringsandelen bestäms från Studenternas hälsovårdsstiftelses årliga kostnader dras av de ersättningar som Folkpensionsanstalten betalat för EU-examensstuderandes studerandehälsovård. De föreslagna ändringarna påverkar inte storleken på hälsovårdsavgiften för en enskild studerande.

Att det föreslås att 2 och 3 kap. i lagen om studerandehälsovård förtydligas och preciseras har inga ekonomiska konsekvenser. Ändringen är som helhet kalkylmässigt kostnadsneutral för Studenternas hälsovårdsstiftelses och statens del.

Det föreslås att innehållet i den utredning om genomförandet av studerandehälsovården som Folkpensionsanstalten lämnar till social- och hälsovårdsministeriet preciseras. Detta bedöms i fortsättningen underlätta uppföljningen av hur kostnaderna för studerandehälsovårdstjänsterna till högskolestuderande bildas. Samtidigt kan det säkerställas att tjänsteutbudet är förenligt med det övriga tjänsteutbudet inom primärvården och med hälso- och sjukvårdslagen. Dessutom förtydligar och ramar preciseringen av innehållet i utredningen in uppföljningen, jämförelsen och utvärderingen av tjänsternas innehåll och kostnader i syfte att dämpa kostnadsökningen.

4.2.2 Konsekvenser för myndigheterna och Studenternas hälsovårdsstiftelses verksamhet och personal

Syftet med de föreslagna bestämmelserna om finansieringen av studerandehälsovården är att åtgärda de inexaktheter som upptäckts vid verkställigheten av lagen. Dessa ändringar bedöms medföra att verkställigheten av lagen och genomförandet av finansieringen underlättas och på så sätt att det administrativa arbetet minskas. Genomförandet av ändringen förutsätter dock av Folkpensionsanstalten och Studenternas hälsovårdsstiftelse i viss mån ändringar i avtal och verksamhetsmodeller till exempel i fråga om preciseringen av rapporteringen. De förslag till tekniska bestämmelser om och preciseringar av finansieringen som föreslås i lagarna kan bedömas rentav minska den arbetsinsats som använts för att utreda Studenternas hälsovårdsstiftelses finansiering vid Folkpensionsanstalten, Studenternas hälsovårdsstiftelse och ministerierna.

För att Studenternas hälsovårdsstiftelse ska få ersättning för de studerandehälsovårdstjänster som stiftelsen ger EU-examensstuderande, ska stiftelsen produktifiera sina tjänster och debitera Folkpensionsanstalten för kostnaderna för vården av EU-examensstuderande i enlighet med 20 a § i gränslagen. Att tjänsterna produktifieras främjar också rapporteringen, ekonomihanteringen, uppföljningen och utvärderingen i större utsträckning. Debiteringen förutsätter dessutom att Studenternas hälsovårdsstiftelse kan identifiera de studerande för vilkas vård ersättning kan sökas. EU-examensstuderande har från och med den 1 maj 2023 varit tvungna att visa upp sitt EHIC-kort när de söker sig till Studenternas hälsovårdsstiftelses tjänster. Detta sysselsätter i viss mån Studenternas hälsovårdsstiftelses personal särskilt i den inledande fasen av verksamheten innan det blir rutin att fråga efter EHIC-kort.

Eftersom Studenternas hälsovårdsstiftelse ansöker om ersättning av Folkpensionsanstalten för kostnaderna för vården av EU-examensstuderande, kan detta medföra ett behov för Folkpens-

ionsanstalten och Studenternas hälsovårdsstiftelse att utöka personalen i ekonomiförvaltningsuppgifter, men konsekvenserna av ändringarna bedöms vara små inom studerandehälsovården som helhet.

Det föreslås att innehållet i den utredning om det årliga genomförandet av studerandehälsovården för högskolestuderande som Folkpensionsanstaltens lämnar till social- och hälsovårdsmi- nisteriet utvidgas så att det bättre än tidigare beskriver inte bara kostnaderna för studerandehäl- sovården utan också innehållet i studerandehälsovården. Detta kan i den inledande fasen, när rapporteringen utvecklas, bedömas öka det administrativa arbetet i någon mån vid både Studen- ternas hälsovårdsstiftelse och Folkpensionsanstalten. Rapportering om innehållet i arbetet inom studerandehälsovården ingår dock i tjänsteansordnarens och tjänsteproducentens grundläggande arbete, och det är nödvändigt för att följa upp och bedöma kvaliteten på och kostnaderna för tjänsterna när de ordnas och finansieras.

De ändringsförslag som gäller förfallodagarna för hälsovårdsavgifterna inverkar när de genom- förs på Folkpensionsanstaltens verkställande av hälsovårdsavgiften. Folkpensionsanstalten ska se till att de behövliga systemändringarna genomförs och satsa på kommunikation för att alla studerande ska bli medvetna om den nya avgiftspraxisen. Ändringarna är dock relativt små och de har inga betydande konsekvenser för Folkpensionsanstaltens arbetsmängd jämfört med nu- läget.

4.2.3 Andra konsekvenser för människor och samhället

De föreslagna ändringarna ökar rättvisan och rättssäkerheten i genomförandet av studerande- hälsovården när utgifterna för EU-examensstuderandes anlitan- de av studerandehälsovårdstjän- ster riktas till den stat som ansvarar för sjukvårdskostnaderna i enlighet med EU-samordnings- förordningen. EU-examensstuderande är inte längre skyldiga att betala hälsovårdsavgiften av skattenatur. Studerandehälsovårdstjänsterna ska dock fortfarande till alla delar vara tillgängliga för både nationella studerande och EU-examensstuderande.

Förtydligandet av bestämmelserna om Studenternas hälsovårdsstiftelses finansiering säkerstäl- ler transparensen i verkställigheten av lagen om studerandehälsovård. Detta främjar att högsko- lestuderande får tillräckliga tjänster i och med att finansieringen av studerandehälsovården är tydligare och de olika aktörernas roller och uppgifter definieras. Målet är att kostnaderna för tjänsterna ska kunna följas upp och utvärderas bättre än i nuläget.

I och med ändringen av förfallodagarna för hälsovårdsavgiften förbättrar de studerandes rätts- säkerhet. De studerande får rättidig information om skyldigheten att betala hälsovårdsavgift, när Folkpensionsanstalten kan rikta informationen om skyldigheten att betala avgiften direkt till de studerande som har anmält sig som närvarande vid en högskola.

Propositionen har varken konsekvenser för tillgodoseendet av högskolestuderandenas språkliga rättigheter eller för jämställdheten mellan könen.

5 Alternativa handlingsvägar och deras konsekvenser

5.1 Ändring av tolkningen av EU-samordningsförordningen

EU-rättsakter är i Finland gällande rätt som är förpliktande för Finland, och därför finns det ingen möjlighet att låta bli att harmonisera bestämmelserna om studerandehälsovård med EU-

samordningsförordningen. Genom att upprätthålla en situation som strider mot EU-samordningsförordningen utsätter sig Finland som stat också för EU-kommissionens disciplinära förfarande, om EU-examensstuderande fortfarande är skyldiga att betala hälsovårdsavgift.

Om ikraftträdandet av de föreslagna bestämmelserna fördröjs, förlorar staten de ersättningar som staten har rätt till enligt internationella bestämmelser. Ersättningarnas belopp har på årsnivå uppskattats till cirka 1,4 miljoner euro. Om bestämmelserna om finansieringen av studerandehälsovården fördröjs är Studenternas hälsovårdsstiftelse på motsvarande sätt fortfarande med stöd av de gällande bestämmelserna berättigad till statens finansieringsandel enligt lagen om studerandehälsovård i fråga om EU-examensstuderande, och dessutom kan stiftelsen ansöka om ersättning för vården av dessa studerande i enlighet med gränslagen. Studenternas hälsovårdsstiftelse kan således få dubbel ersättning för hälso- och sjukvård till EU-examensstuderande, eftersom det för EU-studerande betalas både kalkylerad ersättning för en enskild studerande och de faktiska kostnaderna för hälso- och sjukvårdstjänster mot faktura.

5.2 Finansieringsprocessen förtydligas och görs smidigare

Om finansieringsprocessen inte förtydligas, fortsätter inexaktheterna i processen för finansiering av studerandehälsovården och svagheter i den nuvarande processen förblir i kraft. Om det till exempel inte föreskrivs om årliga avstämningar, det vill säga om fastställande av finansieringsandelarna, är det möjligt att uppföljningen av den årliga användningen av finansieringen och bestämmandet av hälsovårdsavgiftens storlek försvåras ytterligare. Detta skulle leda till verksamhet som är känslig för fel.

Processen för finansiering av studerandehälsovården enligt de gällande bestämmelserna leder dessutom nästan oundvikligen till ett överskott, eftersom ersättningen enligt resultatet av multiplikationen till följd av den fasta kostnaden för en enskild studerande inte motsvarar de faktiska kostnaderna för produktionen av studerandehälsovården. I och med att ersättningen ändå betalas i sin helhet till Studenternas hälsovårdsstiftelse beaktas den del som överstiger stiftelsens kostnader i ersättningarna för det innevarande året (enligt propositionen är det i fortsättningen fråga om ett förskott och inte en ersättning). Förfarandet kan anses vara oändamålsenligt och dessutom kan det anses fördunkla transparensen i finansieringen.

5.3 Praxis för betalning av hälsovårdsavgift

Under beredningen har man utrett olika alternativ för att förbättra praxisen för betalning av hälsovårdsavgifter jämfört med nuläget. Enligt den gällande lagen har en studerande kunnat anmäla sig som närvarande vid en högskola ännu samma dag som den studerande ska betala hälsovårdsavgiften. Folkpensionsanstalten har således inte haft kännedom om alla avgiftsskyldiga studerande före avgiftens förfallodag, vilket har medfört utmaningar när man informerar de studerande om avgiften. Om inga ändringar görs i lagstiftningen, fortsätter den oändamålsenliga situationen vid betalningen och alla studerande får inte i tid information om betalningen av hälsovårdsavgiften.

Ett förslag till förbättring av praxis för betalning är att Folkpensionsanstalten ska övergå till att debitera de studerande för hälsovårdsavgiften. I Folkpensionsanstaltens nuvarande lagstadgade uppgifter ingår dock inte direkt debitering och anstalten har inte det debiteringssystem som behövs. I och med den föreslagna ändringen betalar de studerande avgiften med den betalningsapplikation som finns i MittFPA på samma sätt som tidigare. Folkpensionsanstalten har förberett sig på att utveckla applikationen flexibelt efter behov och att förbättra dess synlighet för att betalningen via applikationen ska vara enklare än tidigare.

Andra alternativ för att förbättra praxis för betalning har också diskuterats. En ändring som förtydligar praxis för betalning är att bestämmandet av hälsovårdsavgiften ändras från det nuvarande bestämmandet enligt kalenderår till bestämmande enligt läsår. Bestämmelser om hälsovårdsavgiftens belopp utfärdas enligt 25 § i den gällande lagen årligen före den 30 november genom förordning av statsrådet, och avgiftens belopp fastställs för ett kalenderår i sänder. De studerande anmäler sig däremot till högskolorna per läsår. Största delen av de studerande anmäler sig som närvarande på sommaren eller hösten innan läsåret börjar. Enligt den gällande lagen kan de dock inte i samband med att de anmäler sig som närvarande betala hälsovårdsavgifterna för hela läsåret, eftersom beloppet av avgiften för det följande årets vårtermin ännu inte är känd då. Att avgifterna bestäms per läsår medför sannolikt fördelar jämfört med det nuvarande bestämmandet av avgifterna per kalenderår: största delen av de studerande kan betala avgiften på en gång för hela läsåret och praxis för betalning är lättare att förstå för de studerande. Också det arbete som verkställandet av avgifterna medför för Folkpensionsanstalten minskar sannolikt. Bestämmande av avgiften per läsår förtydligar betalningen av den nuvarande avgiften som tas ut per kalenderår, men denna ändring föreslås inte i detta skede. Statsbudgeten upprättas per kalenderår, och det har inte varit möjligt att inom denna tidtabell lösa problemen med samordningen av denna tidsmässiga skillnad.

De fyra förfallodagarna per år enligt den gällande lagen medför att det är svårt att gestalta vilka förfallodagar som gäller en enskild studerande. Detta medför att det är svårt för Folkpensionsanstalten att verkställa och administrera avgifterna och att informera om dem. Ett av de alternativ som övervägts har varit att förenkla insamlingen av hälsovårdsavgifter genom att för terminerna helt slopa den andra förfallodagen i juli och december, det vill säga förfallodagarna för dem som inleder sina studier och anmält sig som närvarande senare än vad som är brukligt. Slopandet av förfallodagarna i juli och december innebär att hälsovårdsavgift inte alls tas ut hos en studerande för en sådan termin för vilken den studerande anmäler sig efter den normala anmälningstiden, till exempel i april eller november. Innan en sådan studerande anmäler sig som närvarande kan studeranden inte anlita Studenternas hälsovårdsstiftelses tjänster, men efter anmälan har studeranden rätt att anlita tjänsterna till utgången av terminen. Enligt uppgifter från Folkpensionsanstalten omfattar de senare förfallodagarna under terminen i genomsnitt cirka 2 000 studerande per termin. De är vanligen studerande som inleder sina studier mitt under terminen av exceptionella skäl. Det är dock ändamålsenligt och rättvist att alla de studerande som omfattas av studerandehälsovården är skyldiga att rätttidigt betala hälsovårdsavgiften av skattenatur.

Eftersom lagen om studerandehälsovård har tillämpats bara i två hela år, och det inte är ändamålsenligt att göra några större ändringar i lagen innan det har samlats in tillräckligt med erfarenhet och information om den gällande lagens konsekvenser.

6 Remissvar

Utkastet till proposition var på remiss i fem veckor under tiden den 13 juni – 20 juli 2023. Utlåtande begärdes av sammanlagt 16 aktörer, och dessutom hade också alla andra möjlighet att lämna utlåtande på webbplatsen utlåtande.fi. Utlåtande lämnades av justitieministeriet, finansministeriet, Folkpensionsanstalten, Studenternas hälsovårdsstiftelse, riksdagens justitieombudsmans kansli, dataombudsmannens byrå, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården Valvira, Finlands studerandekårers förbund - SAMOK rf, Finlands studentkårers förbund (FSF) rf, Turun Yliopiston Ylioppilaskunta TYY och Studentkåren vid Helsingfors universitetet. Dessutom meddelade undervisnings- och kulturministeriet samt Institutet för hälsa och välfärd att de inte har något att anföra om utkastet till proposition. Utlåtande begärdes också

av Finlands Kommunförbund rf, Yrkeshögskolan Laurea, Tammerfors universitet och Uleåborgs yrkeshögskola, men de lämnade inget utlåtande. Utlåtandena kan läsas i Statsrådets tjänst för projektinformation (<https://stm.fi/hanke?tunnus=STM021:00/2023>).

Alla remissinstanser var eniga om att de ändringar i lagen om studerandehälsovård som föranleds av den ändrade tolkningen av EU-samordningsförordningen och som gränslagen förutsätter är motiverade och nödvändiga. Folkpensionsanstalten och Studenternas hälsovårdsstiftelse påpekade dock att ändringen ökar det administrativa arbetet vid både Studenternas hälsovårdsstiftelse och Folkpensionsanstalten. Dessutom ansåg Folkpensionsanstalten att den föreslagna ändringen ökar behandlingen av ärenden som gäller statens ersättningar och specialfall i anslutning till hälsovårdsavgiften vid Folkpensionsanstalten, komplicerar Studenternas hälsovårdsstiftelses finansiering och även är svårbegriplig för de studerande. Enligt Studenternas hälsovårdsstiftelse skulle det administrativa arbetet underlättas av att Folkpensionsanstalten utvecklar sina system så att ansökningar om ersättning kan lämnas in till Folkpensionsanstalten digitalt. Också studerandeorganisationerna uttryckte sin oro över att de administrativa kostnaderna för studerandehälsovården ökar till följd av ändringen och över att de resurser som används för förvaltning och studiegemenskapsarbete inte beaktas i debiteringen för vården av EU-examensstuderande. Organisationerna önskade att de administrativa kostnader och kostnader i anslutning till gemenskapshälsan som orsakas av internationella studerande som är befriade från hälsovårdsavgifter kompenseras genom att nivån på Studenternas hälsovårdsstiftelses grundfinansiering höjs. Studerandeorganisationerna ansåg att en situation där de ökade administrativa och övriga kostnaderna bekostas av andra studerande är ojämlig.

Finansiering. Remissinstanserna ansåg det vara viktigt att finansieringen av studerandehälsovården för högskolestuderande är tillräcklig för att trygga tillgången till tjänsterna. Riksdagens biträdande justitieombudsman betonade i sitt utlåtande att tillräcklig finansiering av tjänsterna är en väsentlig förutsättning för att de grundläggande fri- och rättigheterna ska tillgodoses. Enligt de klagomål som kommit in till riksdagens justitieombudsman har det inte funnits tillgång till tjänster som överensstämmer med de studerandes behov. Ett ärende som gäller tillgången till vård utreds som bäst på biträdande justitieombudsmannens eget initiativ (EOAK/2811/2022).

Största delen av remissinstanserna understödde de föreslagna ändringarna för att förtydliga bestämmelserna om finansiering av studerandehälsovården och göra ersättandet av kostnaderna smidigare på det sätt som föreslås i utkastet till utlåtande. Finansministeriet ansåg dock i sitt utlåtande att andra ändringsförslag än de nödvändiga ändringsförslag som förtydligar verkställigheten av lagen och som föranleds av ändringen av tolkningen av EU-samordningsförordningen och som gränslagen förutsätter skulle förändra grunderna för finansieringen av studerandehälsovården för högskolestuderande på ett väsentligt sätt. Vid den fortsatta beredningen av regeringspropositionen har remissvaren beaktats. Eftersom syftet med propositionen inte har varit att ändra grunderna för finansieringen av studerandehälsovården för högskolestuderande, utan att förtydliga bestämmelserna, har den proposition som varit på remiss ändrats i enlighet med detta syfte i samarbete med finansministeriet.

Hälsovårdsavgifter. Alla remissinstanser som lämnade utlåtande om förslaget till ändring av förfallodagarna för de hälsovårdsavgifter som de studerande betalar understödde de föreslagna ändringarna. Ett tecken på att tidigare praxis är problematisk är bland annat det att efter lagens ikraftträdande kom det in flera klagomål till justitieombudsmannens kansli över debiteringen av hälsovårdsavgiften och informationen om avgiften (EOAK/8112/2020). Enligt utlåtandena ansågs det att den nu föreslagna senareläggningen av förfallodagarna för hälsovårdsavgiften förtydligar situationen, ligger i alla parterns intresse och även förbättrar de studerandes rättssäkerhet.

Remissinstanserna ansåg det viktigt att Folkpensionsanstalten i och med ändringen kan rikta information om skyldigheten att betala hälsovårdsavgift till de betalningsskyldiga så att de studerande i tid får information om avgiften och betalningsförfarandet. Ändringen underlättar bland annat situationen också för de betalningsskyldiga internationella studerandena, eftersom den förlängda betalningstiden gör det möjligt för dem att skaffa bankkoder och därmed betala avgiften i tid. Remissinstanserna bedömer att den föreslagna ändringen av förfallodagarna kommer att öka antalet studerande som betalat hälsovårdsavgiften i tid, vilket minskar de merkostnader som dröjsmålsavgifterna och utsökningarna av avgifterna medför för de studerande och förvaltningen.

Tillgång till information samt tillsyn. Studerandeorganisationerna, Studenternas hälsovårdsstiftelse, Folkpensionsanstalten och även riksdagens biträdande justitieombudsman ansåg att i utkastet som var på remiss är det värt att understödja förslaget att utvidga Folkpensionsanstaltens rätt att få information så att anstalten har rätt att för behandlingen av en anmärkning eller ett klagomål av Studenternas hälsovårdsstiftelse få de person- och patientuppgifter som är nödvändiga för att anstalten ska kunna sköta sin organiseringsuppgift. Folkpensionsanstalten konstaterar att man vid verkställigheten av lagen om studerandehälsovård har upptäckt att en utvidgning av rätten att få information så att den gäller även person- och patientuppgifter behövs med tanke på Folkpensionsanstaltens organiseringsuppgift. Riksdagens biträdande justitieombudsman konstaterar i sitt utlåtande att eftersom Folkpensionsanstalten har ansvar för att ordna studerandehälsovården är det viktigt för skötseln av uppgiften att anstalten, om situationen kräver det, får tillräckligt konkreta uppgifter om produktionen av tjänsterna samt om de brister och missförhållanden som framkommit i tjänsterna. Detta förutsätter att Folkpensionsanstalten för att utreda fallen har rätt att få också nödvändiga person- eller patientuppgifter som gäller de studerande. Även dataombudsmannens byrå anser att det är viktigt att Folkpensionsanstalten har tillgång till information som är nödvändig för dess lagstadgade uppgifter.

Enligt biträdande justitieombudsmannen har Folkpensionsanstaltens i nuläget icke-existerande möjlighet att få patientuppgifter kommit upp i samband med behandlingen av klagomål som kommit in till justitieombudsmannen och försvårat Folkpensionsanstaltens möjlighet att utreda om tjänsterna och tillgången till vård är ändamålsenliga. Biträdande justitieombudsmannen anser också i sitt utlåtande att den föreslagna utvidgningen av rätten att få information inte är tillräcklig, utan att Folkpensionsanstaltens rätt att få information behöver utvidgas så att den utöver de i propositionen nämnda situationerna som gäller behandlingen av anmärkningar och klagomål omfattar också andra eventuella tillsynsärenden. Sådana kan vara åtminstone organisationstillsynsärenden som sköts av tillsynsmyndigheterna inom hälso- och sjukvården samt ärenden som de högsta laglighetsövervakarna utreder på eget initiativ. Valvira påpekar dessutom i sitt utlåtande att det vid den fortsatta beredningen av propositionen finns skäl att beakta också de ändringar som föranleds av lagen om tillsynen över social- och hälsovården (741/2023, nedan tillsynslagen), som träder i kraft den 1 januari 2024.

Valvira och Folkpensionsanstalten konstaterar i sina utlåtanden att Folkpensionsanstalten inte är en i 10 § i lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992) avsedd verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård till vars chef som ansvarar för hälso- och sjukvården en patient som är missnöjd med den hälso- och sjukvård som han eller hon har fått eller med bemötandet i samband med den har rätt att framställa anmärkning. Riksdagens biträdande justitieombudsman konstaterar att den lösning för registerföring och utlämnande av uppgifter som man har gått in för i lagen om studerandehälsovård är exceptionell. Inom social- och hälsovården har som personuppgiftsansvarig för tjänsterna i allmänhet fastställts den aktör som ansvarar för att ordna tjänsterna och som i allmänhet ansvarar för tjänsternas kvalitet och tillsynen över dem. I den gällande lagen om studerandehälsovård är Studenternas hälsovårdsstiftelse, som producerar

tjänsterna, dock personuppgiftsansvarig, och Folkpensionsanstalten har inte rätt att få patientuppgifter som gäller den verksamhet som omfattas av dess organiseringsansvar.

Utifrån de utlåtanden som lämnats in konstaterades det att förslaget i det utkast till proposition som var på remiss om att utvidga Folkpensionsanstaltens rätt att få information har samband med den principiella frågan om Folkpensionsanstaltens exceptionella roll som anordnare av tjänster. På motsvarande sätt ändrar den harmonisering av lagen om studerandehälsovård med tillsynslagen som Valvira föreslår den nuvarande arbetsfördelningen mellan tillsynsmyndigheterna och är således en mer omfattande fråga. Syftet med denna regeringsproposition är att föreslå endast nödvändiga ändringar i lagen om studerandehälsovård på det sätt som förutsätts i EU-samordningsförordningen och gränslagen samt dessutom närmast tekniska ändringar som förtydligar lagen och underlättar verkställigheten av den. Trots det att tillsynslagen och lagen om studerandehälsovård borde harmoniseras samt det att förslaget i det utkast till proposition som var på remiss om att utvidga Folkpensionsanstaltens rätt att få information i praktiken behövs både för att säkerställa de studerandes rättssäkerhet och för att fullgöra Folkpensionsanstaltens organiseringsuppgift, har det vid den fortsatta beredningen av denna proposition inte varit möjligt att bereda och utreda ärendena i fråga i tillräcklig utsträckning. Eventuella ändringar i Folkpensionsanstaltens exceptionella roll som anordnare av tjänster förutsätter en omfattande och principiell beredning.

Övriga ändringar. Remissinstanserna lyfte fram problem som gäller studerandehälsovården för högskolestuderande och önskade att bestämmelserna som gäller dem ses över så snart som möjligt efter det att denna proposition har färdigställts. I fortsättningen bör det utredas om Studenternas hälsovårdsstiftelse kan debitera enskilda kunder för de tjänster som stiftelsen producerar. Redan nu har det observerats att det finns persongrupper för vars vårdkostnader till exempel ett utländskt försäkringsbolag ansvarar, men eftersom Studenternas hälsovårdsstiftelse enligt lagstiftningen inte kan ta ut besöksavgifter, är det finska staten och de andra studerande som måste betala vårdkostnaderna. Dessutom bör det utredas hur de donationsmedel som Studenternas hälsovårdsstiftelse tar emot bör beaktas i finansieringen av studerandehälsovården som helhet. Studerandeorganisationernas och Studenternas hälsovårdsstiftelses önskemål är att donationer som stiftelsen får inte ska beaktas när grundfinansieringen av studerandehälsovården fastställs.

Det är inte bara frågor som gäller finansieringen av studerandehälsovården som förutsätter en skyndsam översyn utan också bestämmelserna om Studenternas hälsovårdsstiftelses anskaffning av läkemedel och vaccin. Studenternas hälsovårdsstiftelse har lagstadgade uppgifter i anslutning till läkemedel och vaccin, men sjukhusapotek och läkemedelscentraler kan inte leverera läkemedelspreparat till Studenternas hälsovårdsstiftelse utan den måste skaffa dem på apotek, såsom privata tjänsteproducenter inom hälso- och sjukvården.

Det förutsätts också en skyndsam översyn av möjligheterna att få de uppgifter som behövs till stöd för fastställandet av omfattningen av studerandehälsovårdens servicenätverk och planeringen av verksamheten och att öka möjligheterna till korsanvändning av tjänsterna. Riksdagens biträdande justitieombudsman har i sitt beslut (EOAK/1464/2021) ansett att servicenätverket för studerandehälsovården för högskolestuderande och möjligheterna att använda olika serviceställen behöver ses över på nytt, eftersom det i lagstiftningen inte närmare har definierats var serviceställena finns eller hur de kan användas.

Utöver det som nämns ovan behöver utbytesstuderandenas ställning utredas särskilt i fråga om studerande från EU- och EES-länder. Före reformen av studerandehälsovården 2021 omfattades en utbytesstuderande som studerade i minst tre månader i Finland av studerandehälsovårdstjänsterna, även om det inte fanns någon författningsgrund för detta (RP 145/2018 rd, s. 11). I samband med totalreformen av lagen om studerandehälsovård omfattades utbytesstuderandes rätt

att använda studerandehälsovårdstjänster inte längre av lagen (RP 145/2018 rd, s. 50). Också Folkpensionsanstaltens forskning om studerandehälsovården är förenad med lagstiftningsbehov.

7 Specialmotivering

7.1 Lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande

2 §. Högskolestuderande som har rätt till studerandehälsovård. Det föreslås att 3 mom. förtydligas i fråga om hur länge en studerandes rätt att anlita studerandehälsovårdstjänster gäller. Enligt det gällande momentet gäller en studerandes rätt att anlita studerandehälsovårdstjänster till utgången av den termin eller det läsår för vilken eller vilket den studerande har anmält sig som närvarande. I den finska motiveringen till den gällande paragrafen konstateras det att rätten att använda studerandehälsovårdstjänster fortsätter att gälla fram till utgången av den termin för vilken den studerande har anmält sig som närvarande (RP 145/2018 rd, s. 49). Den svenska motiveringen överensstämmer dock med vad som sägs i paragrafen (RP 145/2018 rd, s. 50). Motstridigheten mellan momentet och motiveringen till det har orsakat förvirring vid tillämpningen av lagen, och det föreslås därför att momentet ska förtydligas så att rätten att anlita studerandehälsovårdstjänster fortsätter att gälla till utgången av den termin för vilken den studerande har anmält sig som närvarande.

Enligt det föreslagna 3 mom. gäller rätten att anlita studerandehälsovårdstjänster till utgången av den termin för vilken den studerande har anmält sig som närvarande.

3 §. Studerandehälsovård. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. enligt vilket bestämmelser om studerandehälsovårdens innehåll dessutom finns i de bestämmelser som utfärdats med stöd av 23 § i hälso- och sjukvårdslagen. Bestämmelser om vad som ska ingå i studerandehälsovården finns i 17 § i hälso- och sjukvårdslagen och innehållet preciseras ytterligare i den förordning som utfärdas med stöd av 23 §. Ett omnämnande av en förordning har tidigare saknats i lagen om studerandehälsovård. I statsrådets gällande förordning om rådgivningsverksamhet, skol- och studerandehälsovård samt förebyggande mun- och tandvård för barn och unga (338/2011) föreskrivs det om hälsoundersökningar och kontroller av munhälsan samt om deras innehåll, om hälsorådgivning samt om de hälso- och sjukvårdstjänster som ingår i studerandehälsovården.

2 kap. Finansiering av studerandehälsovården. Det föreslås att rubriken för det gällande kapitlet ”Studerandehälsovårdens finansiering” ändras så att den bättre motsvarar det innehåll i kapitlet som det föreslås att ska ändras. Paragrafernas och momentens ordningsföljd inom detta kapitel och också mellan detta kapitel och 3 kap. ändras så att den bättre motsvarar processen för finansiering av studerandehälsovården och ersättande av kostnaderna för tjänsterna samt förtydligar de olika aktörernas ansvar. Det föreslås också att de termer som används och innehållet i bestämmelserna förtydligas och preciseras i sin helhet så att de motsvarar finansieringsprocesserna och praxis.

I 2 kap. föreskrivs det om processerna och förfarandena mellan social- och hälsovårdsministeriet och Folkpensionsanstalten för finansiering av ordnandet av studerandehälsovården för högskolestuderande. Kapitlet innehåller sju paragrafer i stället för nuvarande åtta paragrafer.

14 §. Studerandehälsovårdens finansieringsmodell. Paragrafen och rubriken är nya. I paragrafen föreskrivs det om modellen för finansiering av studerandehälsovården, och i den samlas alla de principer för finansiering som finns i den gällande lagen och definieras tydligare än i den gällande lagen vad finansieringen av totalkostnaderna för studerandehälsovården består av. I

finansieringsmodellen görs de ändringar som EU-samordningsförordningen och gränslagen förutsätter utan att finansieringsgrunderna i övrigt ändras. Paragrafen innehåller element från 14, 16, 17 och 20 § i den gällande lagen.

Enligt det föreslagna 1 mom. är godtagbara kostnader vid finansieringen av studerandehälsovården de behövliga och skäligena kostnaderna för produktionen av studerandehälsovårdstjänster med beaktande av de mål för kvalitet, genomslag, lönsamhet och produktivitet som Folkpensionsanstalten ställt upp för de tjänster den ansvarar för att ordna. Momentet motsvarar 14 § 1 mom. i den gällande lagen till övriga delar, men i momentet preciseras att det i momentet föreskrivs om godtagbara kostnader vid finansieringen.

Det föreslagna 2 mom. motsvarar det gällande 2 mom. Enligt momentet utgörs de godtagbara totalkostnaderna för studerandehälsovården av de godtagbara kostnaderna för studerandehälsovårdstjänster för en enskild studerande multiplicerade med antalet högskolestuderande som har anmält sig som närvarande. Liksom tidigare ska de godtagbara totalkostnaderna fastställas under beredningen av ramarna för statsfinanserna och statsbudgeten.

I det föreslagna 3 mom. definieras de element som finansieringen av totalkostnaderna för studerandehälsovårdens verksamhet består av. Den andel av finansieringen som består av statens andel och de studerandes hälsovårdsavgifter enligt den gällande lagen ska kallas nationell finansieringsandel. Som ett nytt led i finansieringen av studerandehälsovården ska Folkpensionsanstalten på ansökan med stöd av 20 a § i gränslagen betala Studenternas hälsovårdsstiftelse ersättning för kostnaderna för vården av EU-examensstuderande. EU-examensstuderande omfattas av en annan EU-stats ansvar för sjukvårdskostnader med stöd av EU-samordningsförordningen. Folkpensionsanstalten ska i enlighet med gränslagen ansöka om ersättning av den andra staten för kostnaderna för EU-examensstuderandes anlåtande av studerandehälsovårdstjänster.

Finansieringen av totalkostnaderna för studerandehälsovården består enligt det föreslagna 3 mom. av den nationella finansieringsandelen och av de statliga ersättningar som Folkpensionsanstalten betalar i enlighet med 20 a § i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013).

I det föreslagna 4 mom. definieras termen ”nationell finansieringsandel” som används i propositionen. Med nationell finansieringsandel avses den finansieringsandel enligt 17 § 1 mom. i den gällande lagen för studerandehälsovård som staten betalar till Folkpensionsanstalten samt den i 25 § avsedda hälsovårdsavgift som de studerande betalar till Folkpensionsanstalten. Målet är att med statens medel ska täckas 77 procent och med de hälsovårdsavgifter som tas ut hos de studerande 23 procent av den nationella finansieringsandelen för studerandehälsovården. Detta motsvarar till sitt innehåll 17 § 2 mom. i den gällande lagen, men i förslaget preciseras det att förhållandet mellan procentandelarna för staten och den hälsovårdsavgift som tas ut hos de studerande utgör det mål som man strävar till i budgeteringen av finansieringen av studerandehälsovården.

Enligt det föreslagna 4 mom. består den nationella finansieringsandelen av den finansieringsandel för studerandehälsovården som staten betalar till Folkpensionsanstalten samt av de i 25 § avsedda hälsovårdsavgifter som de studerande betalar till Folkpensionsanstalten. Målet är att med statens medel ska täckas 77 procent och med de hälsovårdsavgifter som tas ut hos de studerande 23 procent av den nationella finansieringsandelen för studerandehälsovården.

Riksdagen beslutar enligt det föreslagna 5 mom. årligen om den godtagbara nationella finansieringsandelen och statens finansieringsandel av studerandehälsovården i samband med behandlingen av statsbudgeten. Momentets innehåll motsvarar 16 § 2 mom. i den gällande lagen, men

de termer i momentet som gäller finansieringsandelar uppdateras så att de motsvarar vad som föreslås i propositionen. Riksdagen beslutar årligen om maximibeloppen av den nationella finansieringsandelen och statens finansieringsandel av de godtagbara kostnaderna för studerandehälsovården i samband med behandlingen av statsbudgeten.

Enligt det föreslagna 6 mom. ersätter staten Folkpensionsanstalten för omkostnaderna för verkställigheten av denna lag i enlighet med 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001). Innehållet i momentet är identiskt med 20 § i den gällande lagen.

15 §. *Social- och hälsovårdsministeriets kalkyl över godtagbara totalkostnader och finansieringen av dem.* Paragrafen och rubriken som beskriver dess innehåll är nya. I paragrafen preciseras den bestämmelse som finns i 15 § i den gällande lagen och som gäller social- och hälsovårdsministeriets skyldighet att bedöma de kalkyler som Folkpensionsanstalten lägger fram över totalkostnaderna för studerandehälsovården och finansieringen av dem för det följande verksamhetsåret. I paragrafen preciseras dessutom de bestämmelser som finns i 16 § 1 och 3 mom. i den gällande lagen och som gäller utifrån vilka faktorer godkännandet av de föreslagna kostnaderna ska bedömas vid social- och hälsovårdsministeriet. Paragrafen innehåller således element från 15 och 16 § i den gällande lagen.

Enligt det föreslagna 1 mom. ska social- och hälsovårdsministeriet årligen göra upp en kalkyl över de godtagbara totalkostnader för studerandehälsovården som avses i 14 § och för finansieringen av dem. Kalkylen grundar sig på behovet av och tillgången till studerandehälsovårdstjänster och deras lönsamhet och genomslag. I kalkylen ska beaktas den faktiska utvecklingen av tillgången på tjänster och eventuella problem i fråga om tillgången samt den förändrade kostnadsnivån. Momentet preciserar 15 § 1 mom. i den gällande lagen i fråga om de termer som används, medan innehållet i övrigt förblir oförändrat.

Social- och hälsovårdsministeriet ska utifrån den kalkyl som det utarbetat göra upp ett förslag till statens finansieringsandel av studerandehälsovården med tanke på planen för de offentliga finanserna och statsbudgeten på samma sätt som tidigare. Syftet med kalkylen är att få fram uppgifter om de faktorer som påverkar kostnaderna för studerandehälsovården och behovet av finansiering under året. Social- och hälsovårdsministeriet bedömer också den kommande utvecklingen av kostnaderna för studerandehälsovård. Den självständiga och oberoende kalkyl som ministeriet utarbetat över de godtagbara totalkostnaderna, finansieringen av dem och den höjda kostnadsnivån grundar sig på all tillgänglig information.

Enligt det föreslagna 2 mom. grundar sig social- och hälsovårdsministeriets kalkyl på 1) Folkpensionsanstaltens i 19 § avsedda utredning och i 20 § avsedda kalkyl samt andra utredningar och kalkyler som eventuellt har lämnats in, 2) de uppgifter om studerandehälsovården som Institutet för hälsa och välfärd har samlat in, och 3) andra än de i 1 och 2 punkten avsedda tillgängliga utredningar och uppgifter som gäller situationen beträffande studerandehälsovården för högskolestuderande. I momentet görs tekniska ändringar i fråga om hänvisningarna. Paragrafen motsvarar till sitt innehåll i övrigt 15 § 2 mom. i den gällande lagen.

Enligt det föreslagna 3 mom. ska i kalkylen över de godtagbara totalkostnaderna med avvikelse från vad som anges ovan en sådan förändring av produktionen av studerandehälsovårdstjänster beaktas som föranleds av lag eller förordning eller av en betydande förändring i verksamhetsmiljön. Momentet motsvarar 16 § 3 mom. i den gällande lagen, men de termer som används preciseras i enlighet med propositionen.

Enligt detaljmotiveringen till den gällande lagen kan man beakta en sådan förändring av omfattningen av eller innehållet i studerandehälsovårdstjänster eller någon annan förändring som

gäller produktionen av tjänsterna som föranleds av lag eller förordning. För att tillgången på studerandehälsovårdstjänster ska kunna tryggas ska det vara möjligt att avvika från det index som begränsar den maximala kostnadsökningen på grund av ändringar i lagstiftningen eller sådana betydande förändringar i verksamhetsmiljön som är oavhängiga av Studenternas hälsovårdsstiftelse. Exempel på sådana är förändringar i högskolenätet, som kan leda till att Studenternas hälsovårdsstiftelse måste inrätta nya verksamhetsställen eller dra in befintliga verksamhetsställen.

Enligt det föreslagna 4 mom. ska i social- och hälsovårdsministeriets kalkyl de godtagbara totalkostnaderna höjas årligen, dock högst med den lönekoeficient som avses i 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare (395/2006). Momentets innehåll motsvarar 16 § 1 mom. i den gällande lagen, men de termer som används preciseras i enlighet med propositionen. Avsikten är att bedöma höjningen av kostnadsnivån med hjälp av både förtjänstnivåindexet och konsumentprisindexet.

16 §. Tilläggsfinansiering av studerandehälsovården i oförutsedda situationer under verksamhetsåret. Det föreslås att paragrafen och rubriken som beskriver dess innehåll preciseras. Rubriken motsvarar i övrigt rubriken för 18 § i den gällande lagen, men till den fogas en precisering om att det är fråga om ett förfarande som ska användas under verksamhetsåret.

I det föreslagna 1 mom. anges att utöver vad som föreskrivs i 14 § ska staten ansvara för att Folkpensionsanstalten har tillräckliga resurser för ordnande av studerandehälsovården för högskolestuderande, om det blir nödvändigt för att säkerställa tillgången på studerandehälsovårdstjänster av överraskande eller oförutsedda orsaker. Det föreslås att ordalydelsen i 18 § i den gällande lagen preciseras så att ordalydelsen möjliggör målbilden för att säkerställa finansieringen av studerandehälsovården enligt regeringspropositionen om den gällande lagen (RP 145/2018 rd). I det gällande 17 § 3 mom. i lagen om studerandehälsovård sägs det att om de hälsovårdsavgifter de studerande betalar inte helt och hållet ett visst år täcker 23 procent av de godtagbara totalkostnaderna, finansieras den resterande delen av statens medel. Enligt regeringspropositionen ska den resterande delen utan dröjsmål finansieras av statens medel genom ett tilläggsbudgetförfarande. Det föreslås därför att ordalydelsen i den gällande 18 § preciseras så att tilläggsfinansiering inte förutsätter en situation som är både överraskande och oförutsedd, utan är möjlig också i en situation som är antingen överraskande **eller** oförutsedd.

17 §. Förskottsbetalning av statens finansieringsandel till Folkpensionsanstalten. Paragrafen motsvarar den gällande 19 § om betalning av statens finansieringsandel, men paragrafens rubrik preciseras så att den bättre motsvarar paragrafens innehåll, och ordalydelsen preciseras så att den motsvarar propositionen och praxis. Dessutom ska de skyldigheter som gäller staten och Folkpensionsanstalten skiljas åt och tas in i egna moment för tydlighetens skull.

Enligt 1 mom. i paragrafen betalar staten ett förskott på sin finansieringsandel av den studerandehälsovård som ordnas med stöd av denna lag till Folkpensionsanstalten i fyra årliga poster. Liksom tidigare kan statens betalningsposter variera från år till år inom ramarna för den statliga finansieringsandel som beviljats i statsbudgeten. Variationen beror på exempelvis de ersättningar som ska betalas till Studenternas hälsovårdsstiftelse för produktionen av studerandehälsovårdstjänster och på de hälsovårdsavgifter som inflyter från de studerande. Största delen av hälsovårdsavgifterna inflyter högst antagligen fortfarande i början av terminerna. Det är fråga om ett två-årigt reservationsanslag.

Folkpensionsanstalten ska enligt 2 mom. i paragrafen tio bankdagar före betalningen av en post meddela social- och hälsovårdsministeriet om hur stor statens betalningspost är.

18 §. Fastställande av de slutliga finansieringsandelarna. Paragrafen och rubriken som beskriver dess innehåll är nya. I paragrafen föreskrivs det om Folkpensionsanstaltens skyldighet att fastställa statens och de studerandes slutliga andelar av finansieringen av studerandehälsovården efter utgången av Studenternas hälsovårdsstiftelses räkenskapsperiod. Paragrafen innehåller element från 17 § i den gällande lagen.

Det föreslagna 1 mom. är nytt till sitt innehåll. Fastställandet av finansieringsandelarna för studerandehälsovården samt förfarandet för beaktandet av under- eller överskott i intäkterna av hälsovårdsavgiften så att det ökar eller minskar statens finansieringsandel efter utgången av räkenskaps- och verksamhetsperioden motsvarar innehållet i den gällande lagen om studerandehälsovård. Den skyldighet som föreslås i momentet och enligt vilken Folkpensionsanstalten ska fastställa de slutliga finansieringsandelarna är dock ny. Med tanke på uppföljningen av den årliga användningen av anslaget är det nödvändigt att fastställa finansieringsandelarna när det är fråga om reservationsanslag och anslaget kan användas också året efter budgetåret. Betalningen och debiteringen av förskott sträcker sig utöver årsskiftet, och i dem behöver man inte beakta avstämningen av finansieringsandelarna.

Enligt det föreslagna 1 mom. fastställer Folkpensionsanstalten de slutliga finansieringsandelarna för studerandehälsovården vad gäller staten och de studerandes hälsovårdsavgift efter utgången av Studenternas hälsovårdsstiftelses räkenskaps- och verksamhetsperiod.

I det föreslagna 2 mom. fastställs det att om intäkterna av de hälsovårdsavgifter som betalas av de studerande inte helt och hållet ett visst år täcker 23 procent av den nationella finansieringsandelen för studerandehälsovården, finansieras den resterande andelen av statens medel. Om intäkterna av de hälsovårdsavgifter som betalas av de studerande ett visst år utgör mer än 23 procent av den nationella finansieringsandelen, återbetalas den överstigande andelen inte till de studerande. Momentet motsvarar 17 § 3 mom. i den gällande lagen i övrigt, men de termer som används preciseras i enlighet med propositionen.

Enligt det föreslagna 3 mom. ska under- eller överskottet i statens finansieringsandel beaktas i den betalningspost av förskott för det innevarande året som betalas efter fastställandet av finansieringsandelarna. Momentet är nytt till sitt innehåll och preciserar riktandet av finansieringen per budgetår.

19 §. Folkpensionsanstaltens utredning om finansieringen av och verksamheten inom studerandehälsovården. Paragrafen och rubriken som beskriver dess innehåll är nya. I paragrafen preciseras den bestämmelse som finns i 21 § 1 mom. i den gällande lagen och som gäller den utredning som Folkpensionsanstalten ska lämna till social- och hälsovårdsministeriet om finansieringen av studerandehälsovården för det föregående året och om genomförandet av verksamheten. Folkpensionsanstalten ska utarbeta en utredning på samma sätt som hittills enligt 21 § 1 mom. i den gällande lagen.

Det föreslås att 1 mom. kompletteras så att Folkpensionsanstaltens utredning ska innehålla uppgifter även om genomförandet av de delområden inom studerandehälsovården som lagen förutsätter. Enligt hälso- och sjukvårdslagen hör till studerandehälsovården att främja välbefinnandet bland de studerande på läroanstalten samt att följa upp detta med tre års mellanrum, att följa och främja de studerandes hälsa, välbefinnande och studieförmåga, vilket omfattar hälsoundersökningar, att ordna hälso- och sjukvårdstjänster inom primärvården, inklusive mentalvårdsarbete och alkohol- och drogärbete, främjande av den sexuella hälsan samt mun- och tandvård samt att i ett tidigt stadium identifiera den studerandes behov av särskilt stöd och undersökningar och att stödja de studerande och vid behov hänvisa dem till fortsatta undersökningar eller fortsatt

vård samt ge vård och utlåtanden som krävs för hänvisning till psykoterapi. Närmare bestämmelser om bland annat hälsoundersökningar och hälsorådgivning inom studerandehälsovården finns i statsrådets förordning 338/2011. Folkpensionsanstaltens utredning ska innehålla tillräckliga uppgifter om genomförandet av ovannämnda verksamheter inom studerandehälsovården samt om tjänsternas kvalitet och tillgänglighet. Också uppgifter om utvecklingen av verksamheten, om förändringar som skett i tjänsterna, om servicenätet och om antalet anställda och studerande ska fortfarande ingå i utredningen. Av utredningen ska dessutom framgå hur de mål som Folkpensionsanstalten har ställt upp för Studenternas hälsovårdsstiftelse har nåtts.

Utredningen ska också innehålla uppgifter om de totalkostnader för studerandehälsovården som Folkpensionsanstalten har fastställt, ersättningarna för EU-examensstuderandes vårdkostnader enligt gränslagen och de slutliga finansieringsandelarna för studerandehälsovården. Utredningen ska vidare innehålla uppgifter om Studenternas hälsovårdsstiftelses förvaltningskostnader, om enhetskostnaderna, om kostnadernas fördelning på verksamheterna enligt hälso- och sjukvårdslagen samt om investeringar som är större än vanligt.

Folkpensionsanstalten kan vid behov komplettera utredningen i fråga om tjänsternas kvalitet och innehåll till och med utgången av maj.

Enligt det föreslagna 1 mom. ska Folkpensionsanstalten årligen före utgången av april till social- och hälsovårdsministeriet lämna en utredning om kvaliteten, tillgången och tillgängligheten hos den i 17 § i hälso- och sjukvårdslagen avsedda studerandehälsovård som Studenternas hälsovårdsstiftelse producerat under det föregående året och om tjänsternas genomförande, totalkostnaderna och de slutliga finansieringsandelarna.

Enligt det föreslagna 2 mom. får närmare bestämmelser om utredningens innehåll utfärdas genom förordning av statsrådet. Verkställigheten av lagen om studerandehälsovård har pågått bara i drygt två år. Det är möjligt att det ännu behövs bestämmelser på lägre nivå om innehållet i rapporteringen och utredningen om studerandehälsovården för att underlätta verkställigheten av lagen, och det föreslås därför ett bemyndigande att utfärda förordning.

20 §. *Folkpensionsanstaltens kalkyl över totalkostnaderna för studerandehälsovården och finansieringen av dem.* Paragrafen och rubriken som beskriver dess innehåll är nya. I paragrafen ska det tydligare än i den gällande lagen föreskrivas om Folkpensionsanstaltens skyldighet att bedöma totalkostnaderna för studerandehälsovården samt kostnadernas finansieringsandelar för det följande verksamhetsåret. I paragrafen preciseras grunderna för de uppskattade kostnaderna och kostnadsbildningen. Syftet med Folkpensionsanstaltens bedömning är att den ska utgöra utgångspunkt både för social- och hälsovårdsministeriets bedömning enligt den föreslagna 15 § och för budgetberedningen. Paragrafen innehåller element från 14, 15, 21 och 22 § i den gällande lagen.

Enligt propositionen ska i det föreslagna 1 mom. den bestämmelse som finns i 21 § 2 mom. i den gällande lagen och som gäller Folkpensionsanstaltens skyldighet att före utgången av april lämna en uppskattning av storleken på den hälsovårdsavgift för studerande som ska fastställas för det följande året utvidgas så att Folkpensionsanstalten i fortsättningen till social- och hälsovårdsministeriet ska lämna en uppskattning också av totalfinansieringen av studerandehälsovården samt den nationella finansieringsandelen. Innehållet i den nationella finansieringsandelen fastställs i det föreslagna 14 § 3 mom. Uppskattningen gäller både den andel av de godtagbara kostnaderna som täcks med intäkterna av hälsovårdsavgiften och den andel som täcks med statens finansieringsandel. Att all tillgänglig information lämnas till social- och hälsovårdsministeriet är en förutsättning för att ministeriet i sin egen uppskattning som används som grund för

budgeten ska kunna beakta alla aspekter. Tidpunkten för lämnande av uppskattningen har planerats så att Folkpensionsanstalten vid utarbetandet av den kan utnyttja utredningen om genomförandet av den studerandehälsovård som Studenternas hälsovårdsstiftelse har producerat det föregående året. Folkpensionsanstaltens skyldighet enligt 21 § 2 mom. i den gällande lagen att före utgången av februari lämna en uppskattning av den hälsovårdsavgift för studerande som ska fastställas för det följande året ska slopas som onödig.

Enligt det föreslagna 1 mom. ska Folkpensionsanstalten årligen före utgången av april till social- och hälsovårdsministeriet lämna en kalkyl över totalkostnaderna för studerandehälsovården för det följande året och över den nationella finansieringsandelen och hälsovårdsavgiftens storlek.

Det föreslagna 2 mom. motsvarar delvis 15 § 1 mom. i den gällande lagen, där det är fråga om innehållet i den kalkyl som social- och hälsovårdsministeriet gör upp. Social- och hälsovårdsministeriet behöver tillräckliga grunduppgifter av tjänsteanordnaren för sin egen kalkyl. De uppgifter som avses i momentet grundar sig bland annat på Folkpensionsanstaltens granskning och på de uppgifter som Studenternas hälsovårdsstiftelse lämnar till Folkpensionsanstalten.

Liksom enligt detaljmotiveringen till 21 § 2 mom. i den gällande lagen ska Folkpensionsanstalten inför utarbetandet av kalkylerna förhandla med Studenternas hälsovårdsstiftelse och utnyttja budgeten och andra behövliga uppgifter som stiftelsen lämnar och vid behov höra även andra intressentgrupper som är centrala med avseende på studerandehälsovården. Folkpensionsanstalten gör beräkningar i fråga om behövlig finansiering per studerande, utvecklingen i antalet studerande och totalbeloppet av den finansiering som behövs efter att ha hört relevanta expertaktörer. Folkpensionsanstalten beaktar i sina beräkningar Studenternas hälsovårdsstiftelses uppgifter om senaste räkenskaps- och verksamhetsperiod, servicebehov och tillgång till service och eventuella lagändringar som inverkar på verksamheten. Folkpensionsanstalten ska framställa de rapporter som behövs för att motivera och komplettera sina beräkningar.

Enligt det föreslagna 2 mom. grundar sig kalkylen på behovet av och tillgången på studerandehälsovårdstjänster och deras lönsamhet och genomslag. I kalkylen ska beaktas den faktiska utvecklingen av tillgången på tjänster och eventuella problem i fråga om tillgången samt den förändrade kostnadsnivån. Dessutom ska i kalkylen beaktas betydande förändringar i verksamhetsmiljön.

Innehållet i det föreslagna 3 mom. om omständigheter som Folkpensionsanstalten ska beakta när den gör upp kalkylen motsvarar i övrigt 22 § 2 mom. i den gällande lagen, men de termer som används preciseras i enlighet med propositionen. Liksom det konstateras i detaljmotiveringen till den gällande lagen ska behovet av och skäligheten i kostnaderna även i fortsättningen bedömas i relation till de uppgifter och skyldigheter Studenternas hälsovårdsstiftelse har enligt den gällande lagen och 17 § i hälso- och sjukvårdslagen. Vid bedömningen beaktas också hur effektiv och lönsam stiftelsens verksamhet är och hur stort belopp som är disponibelt i form av statliga finansiering och medel som inflyter av de studerandes hälsovårdsavgifter samt en ändamålsenlig användning av denna finansiering. Dessutom ska de mål beaktas som Folkpensionsanstalten ställt upp i fråga om kvalitet, genomslag, lönsamhet och produktivitet i den i denna lag avsedda verksamhet Studenternas hälsovårdsstiftelse bedriver. Behövliga anläggningskostnader är bland annat kostnaderna för anskaffning av den undersöknings-, vård- och kontorsutrustning och de kontorsinventarier som behövs för ordnande av studerandehälsovården samt kostnaderna för anskaffning och uppdatering av administrativa datasystem för studerandehälsovården.

När kalkylen utarbetas ska Folkpensionsanstalten enligt det föreslagna 3 mom. beakta de beräknade driftskostnaderna och anläggningskostnaderna för studerandehälsovården samt den del av

de administrativa kostnaderna för Studenternas hälsovårdsstiftelse som hänför sig till verksamhet enligt denna lag.

3 kap. Ersättning för kostnaderna för studerandehälsovården. Det föreslås att rubriken för det gällande kapitlet ”Ersättning till Studenternas hälsovårdsstiftelse” ändras så att den bättre motsvarar det ändrade innehåll som föreslås i kapitlet. I 3 kap. föreskrivs det om ersättning till Studenternas hälsovårdsstiftelse för kostnaderna för produktionen av studerandehälsovårdstjänsterna för högskolestuderande.

Kapitlet innehåller tre paragrafer i stället för nuvarande två paragrafer. Det föreslås att bestämmelsernas innehåll, de termer som används och detaljmotiveringen ska förtydligas och preciseras i sin helhet så att de motsvarar processen för finansiering av studerandehälsovården och för ersättning av kostnaderna för tjänsterna samt de olika aktörernas ansvar.

21 §. Förskott till Studenternas hälsovårdsstiftelse. Paragrafen och rubriken som beskriver dess innehåll är nya. I paragrafen preciseras de termer som används och föreskrivs det om de förskott som Folkpensionsanstalten betalar till Studenternas hälsovårdsstiftelse för att täcka kostnaderna för produktionen av studerandehälsovården. Paragrafen innehåller element från 22 § i den gällande lagen, men i paragrafen preciseras finansieringsprocessen för Folkpensionsanstalten och Studenternas hälsovårdsstiftelse så att under verksamhetsåret är Folkpensionsanstaltens betalningar till Studenternas hälsovårdsstiftelse förskott.

Enligt det föreslagna 1 mom. betalar Folkpensionsanstalten förskott på den nationella finansieringsandelen för studerandehälsovården till Studenternas hälsovårdsstiftelse för kostnaderna för produktionen av tjänsterna. I förskottet ingår förskottet på statens andel samt intäkterna av den influtna hälsovårdsavgiften. Momentet motsvarar delvis 22 § 1 mom. i den gällande lagen, men momentets innehåll har justerats och de termer som används har preciserats.

Folkpensionsanstalten betalar enligt det föreslagna 2 mom. förskottet till Studenternas hälsovårdsstiftelse årligen i fyra poster. Detta motsvarar 22 § 3 mom. i den gällande lagen, preciserat så att ordet ersättning har ersatts med ordet förskott. Liksom det konstateras i detaljmotiveringen till den gällande 22 § kan betalningsposternas storlek variera från år till år inom ramen för det totala årliga ersättningsbeloppet. Folkpensionsanstalten och Studenternas hälsovårdsstiftelse kan sinsemellan avtala om storleken på varje post. Folkpensionsanstalten ska inom ramen för det årliga totala ersättningsbeloppet genom ersättningsposterna se till att Studenternas hälsovårdsstiftelse har en tillräcklig likviditet. Ersättningsposterna för förskotten ska inte heller i fortsättningen vara avhängiga av vid vilken tidpunkt de studerande betalar sin hälsovårdsavgift.

22 §. Slutlig ersättning till Studenternas hälsovårdsstiftelse. Paragrafen och rubriken som beskriver dess innehåll är nya. I paragrafen föreskrivs det om Folkpensionsanstaltens skyldighet att bestämma och fastställa den slutliga ersättning som betalas till Studenternas hälsovårdsstiftelse för kostnaderna för studerandehälsovården efter utgången av Studenternas hälsovårdsstiftelses räkenskapsperiod. Paragrafen innehåller element från 22 och 23 § i den gällande lagen.

Enligt det föreslagna 1 mom. granskar Folkpensionsanstalten efter utgången av Studenternas hälsovårdsstiftelses räkenskaps- och verksamhetsperiod de totala kostnader som föranletts av produktionen av studerandehälsovården och hur de för verksamheten uppställda målen för kvalitet, genomslag, lönsamhet och produktivitet har nåtts. Momentet motsvarar 22 § 5 mom., men termerna ha preciserats. Liksom det konstateras i detaljmotiveringen till den gällande lagen har Folkpensionsanstalten i egenskap av anordnare av studerandehälsovård för högskolestuderande rätt och skyldighet att följa och granska kvaliteten, genomslaget, lönsamheten, produktiviteten och effektiviteten hos den verksamhet enligt denna lag som Studenternas hälsovårdsstiftelse

bedriver. Utifrån denna uppföljning och granskning ska Folkpensionsanstalten lämna social- och hälsovårdsministeriet de utredningar som avses i 19 § i denna proposition.

Det föreslagna 2 mom. är nytt till sitt innehåll. Enligt förslaget ska Folkpensionsanstalten i fortsättningen årligen fastställa totalkostnaderna för studerandehälsovården samt den slutliga ersättning som betalas till Studenternas hälsovårdsstiftelse. Fastställandet av de årliga finansieringsandelarna är en del av förfarandet för ekonomihantering. Tillägget av den skyldighet som fogats till momentet underlättar uppföljningen och hanteringen av finansieringen av studerandehälsovården.

För fastställande av statens finansieringsandel och den finansieringsandel som utgörs av de hälsovårdsavgifter de studerande betalar samt bestämmande av den ersättning som ska betalas dras från totalkostnaderna av både de ersättningar som betalats med stöd av 20 a § i gränslagen och Studenternas hälsovårdsstiftelses övriga intäkter. På grund av ansöknings- och behandlingstiderna för statlig ersättning enligt gränslagen riktas avdraget inte nödvändigtvis till kostnaderna för den vård som getts under verksamhetsåret i fråga och till ersättningarna för dem. Folkpensionsanstalten ska från den slutliga ersättningen dra av det belopp som den faktiskt har betalat till Studenternas hälsovårdsstiftelse i statlig ersättning under verksamhetsåret i fråga. Studenternas hälsovårdsstiftelses övriga intäkter kan vara avgifter för oanvänd mottagningstid samt till exempel fond- och placeringsintäkter, de expeditionsavgifter för kopior av sjukjournaler som Studenternas hälsovårdsstiftelse debiterar försäkringsbolag för eller avgifter för disponent- och kontorstjänster. När Folkpensionsanstalten fastställer finansieringsandelarna för staten och de studerandes hälsovårdsavgift beaktar anstalten andelen övriga intäkter på så sätt att de minskar statens finansieringsandel.

Folkpensionsanstalten fastställer enligt det föreslagna 2 mom. de totalkostnader som föranletts av produktionen av studerandehälsovården samt den slutliga ersättning för studerandehälsovården för det föregående året som betalas till Studenternas hälsovårdsstiftelse. Folkpensionsanstalten drar från de totalkostnader som den har fastställt av de ersättningar som med stöd av 20 a § i gränslagen har betalats till Studenternas hälsovårdsstiftelse och Studenternas hälsovårdsstiftelses övriga intäkter. Den slutliga ersättning som Studenternas hälsovårdsstiftelse får kan vara högst lika stor som kostnaderna för produktionen av studerandehälsovårdstjänsterna minskat med de ersättningar och intäkter som nämns ovan.

I det föreslagna 3 mom. fastställs det att om Folkpensionsanstalten vid en justering enligt 1 mom. märker att ett för stort förskott har betalats till Studenternas hälsovårdsstiftelse, fattar anstalten beslut om återbetalning av det överbetalda förskottet (*överskott*). Om Studenternas hälsovårdsstiftelse utifrån granskningen har rätt till ersättning som är större än förskottet (*underskott*), ska Folkpensionsanstalten betala skillnaden mellan förskottet och den slutliga finansieringsandelen. Över- eller underskottet i finansieringen ska beaktas i den betalningspost av förskotts som betalas efter det att den nationella finansieringen har fastställts. Momentet liknar till sitt innehåll 23 § 2 och 3 mom. i den gällande lagen, dock så att ordalydelsen i momentet preciseras i enlighet med de termer som används i propositionen.

Enligt 4 mom. i förslaget får närmare bestämmelser om verkställigheten av finansieringen utfärdas genom förordning av statsrådet. Under de två första åren av verkställigheten av lagen om studerandehälsovård har det förekommit oklarhet när det gäller fastställandet av kostnaderna och hur betalningarna i praktiken ska göras. Det är möjligt att det ännu behövs bestämmelser på lägre nivå om det praktiska genomförandet av finansieringen av studerandehälsovården för att underlätta verkställigheten av lagen, och det föreslås därför ett bemyndigande att utfärda förordning.

23 §. Återkrav. Det föreslås att paragrafens gällande rubrik ”återkrav och tilläggsbetalning” ändras så att den motsvarar den föreslagna paragrafens innehåll. Bestämmelser om Studenternas hälsovårdsstiftelses rätt till tilläggsbetalning eller tilläggsersättning finns i den föreslagna 22 §.

I det föreslagna 1 mom. fastställs det att om Studenternas hälsovårdsstiftelse har använt den finansiering som är avsedd att täcka kostnaderna för studerandehälsovården för något annat ändamål än sådan verksamhet som avses i denna lag, fattar Folkpensionsanstalten beslut om återkrav av ersättningen. Momentet motsvarar till sitt innehåll 23 § 1 mom. i den gällande lagen i övrigt, men de termer som används i momentet preciseras så att de motsvarar de termändringar som föreslås i propositionen.

Det föreslås att 23 § 2 mom. i den gällande lagen upphävs som onödigt. I momentet sägs det att om Folkpensionsanstalten vid en sådan justering som avses i 22 § 4 mom. märker att det ersättningsbelopp som har betalats ut är för stort, fattar anstalten beslut om återkrav av den överstigande delen av ersättningsbeloppet. Om Studenternas hälsovårdsstiftelse utifrån justeringen har rätt till tilläggsersättning, ska Folkpensionsanstalten betala tilläggsersättningen efter det att ersättningen justerats.

Det är ändamålsenligt att det i samma paragraf föreskrivs om fastställande av den slutliga ersättning som betalas till Studenternas hälsovårdsstiftelse och dess finansieringsandelar samt om de därmed anslutna förfarandena. Det gällande 2 mom. innehåller ingen skyldighet att fastställa finansieringsandelarna. Bestämmelser om återbetalning av överskott eller betalning av underskott samt därmed anslutna åtgärder föreslås i 22 § 3 mom. i propositionen, vilket innebär att momentet blir onödigt.

Enligt det föreslagna nya 2 mom. kan återkrav beaktas i de följande betalningsposter av förskott som Folkpensionsanstalten betalar till Studenternas hälsovårdsstiftelse. Momentet motsvarar till sitt innehåll det gällande 23 § 3 mom., men de termer som används preciseras så att de motsvarar de termer som används i propositionen. I momentet behöver tilläggsbetalning inte heller längre nämnas, eftersom tilläggsbetalningens andel beaktas i samband med fastställandet av den slutliga finansieringsandelen enligt den föreslagna 22 §. Liksom enligt detaljmotiveringen till det gällande 23 § 3 mom. kan återkravet delas upp i flera delbetalningar, om totalsumman är betydande och om det krävs med tanke på Studenternas hälsovårdsstiftelses likviditet.

24 §. Skyldighet att betala hälsovårdsavgift. Det föreslås att betalningsdagarna för hälsovårdsavgiften för studerandehälsovården ändras så att de blir mer studerandevänliga och Folkpensionsanstalten i fortsättningen i god tid före avgiftens förfallodag kan informera de studerande som har anmält sig som närvarande vid en läroanstalt om skyldigheten att betala hälsovårdsavgift. Det föreslås också att de betalningsdagar enligt 2 mom. i den gällande paragrafen som hänför sig till skyldigheten att betala hälsovårdsavgift och som gäller vår- och höstterminen flyttas till egna moment för tydlighetens och läsbarhetens skull.

Hälsovårdsavgiften ska fortfarande betalas för varje termin. Även om den studerande utexamineras mitt under terminen, återbetalas inte avgiften och rätten att använda studerandehälsovårdstjänster kvarstår under hela denna termin.

I det föreslagna 2 mom. sägs det att om en studerande anmäler sig som närvarande under vårterminen senast den 31 januari, ska avgiften betalas senast den 15 mars. Om en studerande anmäler sig som närvarande under vårterminen efter den 31 januari, ska avgiften betalas senast den 31 juli.

I det föreslagna 3 mom. sägs det att om en studerande anmäler sig som närvarande under höstterminen senast den 30 september, ska avgiften betalas senast den 15 november. Om en studerande anmäler sig som närvarande under höstterminen efter den 30 september, ska avgiften betalas senast den 31 december.

Dessutom föreslås att det till paragrafen fogas ett nytt 4 mom. i vilket det fastställs att om Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen eller internationella avtal innehåller bestämmelser som avviker från detta kapitel, ska dessa tillämpas i stället för detta kapitel.

I det föreslagna 4 mom. finns det en hänvisningsbestämmelse som förtydligar läget enligt den gällande lagen vad gäller EU-samordningsförordningen som är förpliktande för Finland. Genom den informativa hänvisningen ska det förtydligas att bestämmelserna om hälsovårdsavgift med stöd av samordningsförordningen inte gäller sådana EU-examensstuderande som studerar vid en högskola i Finland och som kommer från en annan EU- eller EES-stat, Schweiz eller Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland och som visar upp ett intyg över att någon av de ovannämnda staterna ansvarar för kostnaderna för de studerandes sjukvård. Bestämmelserna om hälsovårdsavgift i 4 kap. gäller således inte de ovannämnda studerandena. Enligt förslaget ska EU-examensstuderande som studerar vid en finländsk högskola och som har anmält sig som närvarande inte vara skyldiga att betala terminspecifik hälsovårdsavgift till Folkpensionsanstalten.

25 §. Hälsovårdsavgiftens storlek. I 1 mom. föreslås det en precisering av det förfarande enligt vilket hälsovårdsavgiftens storlek bestäms. Förfarandet motsvarar nuläget, dock så att det beaktas att EU-examensstuderande är befriade från avgiften. Dessutom föreslås det att paragrafens ordalydelse preciseras med de termer som används i propositionen.

Enligt 1 mom. i den gällande paragrafen fastställs hälsovårdsavgiftens storlek så att de godtagbara kostnaderna för studerandehälsovården enligt 14 § täcks av statens finansieringsandel och intäkterna av hälsovårdsavgiften. När avgiften bestäms iakttas vad som i lagen föreskrivs om finansieringsandelarna för studerandehälsovården. Hälsovårdsavgiftens storlek ska fastställas genom att de studerandes andel av finansieringen divideras med det uppskattade antalet studerande som anmält sig som närvarande. Hälsovårdsavgiften ska vara lika stor för alla studerande.

I det föreslagna 1 mom. ska det inte längre talas om fastställande av hälsovårdsavgift utan om bestämmande av avgift. Dessutom preciseras momentets första mening så att det i den konstateras att de studerandes finansieringsandel av den nationella finansieringen täcks med intäkterna av hälsovårdsavgiften. Till slutet av momentet fogas även en hänvisning till betalningsskyldiga studerande för att EU-examensstuderandenas ställning som befriade från hälsovårdsavgift i fortsättningen ska framgå av lagen.

Enligt det föreslagna 1 mom. bestäms hälsovårdsavgiftens storlek så att de studerandes i 14 § avsedda finansieringsandel av den nationella finansieringen täcks med intäkterna av avgiften. Hälsovårdsavgiften ska vara lika stor för alla studerande som är skyldiga att betala den. EU-examensstuderande är befriade från skyldigheten att betala hälsovårdsavgift med stöd av EU-samordningsförordningen.

27 §. Indrivning av hälsovårdsavgiften samt dröjsmålsavgift. Det föreslås att den hänvisning till preskription av hälsovårdsavgiften som finns i den sista meningen i det gällande 2 mom. preciseras i enlighet med propositionen för att hänvisningen ska vara korrekt.

Enligt det föreslagna 2 mom. ska Folkpensionsanstalten skicka en betalningspåminnelse till den studerande, om studeranden inte betalar hälsovårdsavgiften inom föreskriven tid. Hälsovårdsavgiften för högskolestuderande och dröjsmålsavgiften är direkt utsökbara. Bestämmelser om indrivningen och preskriberingen av dessa avgifter finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Preskriptionstiden ska räknas från det förfalldatum som anges i 24 § 2 och 3 mom.

29 §. Registerföring av patientuppgifter. Det föreslås att sista meningen i den gällande paragrafen för tydlighetens skull flyttas till ett eget nytt moment, men innehållsmässigt förblir både 1 mom. och det föreslagna 2 mom. oförändrade.

Enligt det föreslagna 1 mom. är Studenternas hälsovårdsstiftelse en sådan personuppgiftsansvarig som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) när det gäller sådana journalhandlingar inom hälsovården som uppkommer i verksamhet som omfattas av dess produktionsansvar.

Det föreslagna nya 2 mom. gäller fortfarande i enlighet med den gällande lagen en exceptionell situation där Studenternas hälsovårdsstiftelse inte kan producera studerandehälsovårdstjänster på det sätt som avses i lagen och Folkpensionsanstalten ska se till att tjänsterna ordnas av någon annan tjänsteproducent.

Enligt det föreslagna 2 mom. är Folkpensionsanstalten dock personuppgiftsansvarig i en sådan situation som avses i 13 §.

31 §. Folkpensionsanstaltens rätt att få information. Det föreslås att den gällande paragrafens rubrik ”rätt att få information och utlämnande av uppgifter” ändras så att rubriken mer exakt beskriver paragrafens innehåll. Dessutom föreslås det att 4 mom. förtydligas genom att dess innehåll delas upp på två separata moment. Innehållsmässigt förblir de föreslagna nya 4 och 5 mom. oförändrade. Det föreslås att det gällande 5 mom. upphävs som onödigt.

Enligt det föreslagna nya 4 mom. har Folkpensionsanstalten oberoende av sekretessbestämmelserna och avgiftsfritt rätt att av Studenternas hälsovårdsstiftelse få de uppgifter som anstalten behöver för att följa upp och bedöma tillgången, tillgängligheten, kvaliteten, genomslaget, lönsamheten och produktiviteten hos den studerandehälsovård för högskolestuderande som Folkpensionsanstalten ordnar och för det kontinuerliga utvecklandet av den. Dessa uppgifter får inte innehålla personuppgifter.

Den första delen av det gällande 4 mom. ändras inte. Enligt detaljmotiveringen till momentet avser uppgifterna i momentet närmast statistiska uppgifter som finns att tillgå i Studenternas hälsovårdsstiftelses informationssystem, och i uppgifterna får inte ingå uppgifter om en enskild studerandes hälsotillstånd.

Det föreslås att den sista delen av det gällande 4 mom., som gäller Folkpensionsanstaltens rätt att granska Studenternas hälsovårdsstiftelses bokföring och att inspektera stiftelsens verksamhet flyttas till ett eget, nytt 5 mom. för tydlighetens skull och att hänvisningsbestämmelsen preciseras så att den överensstämmer med propositionen.

Folkpensionsanstalten har enligt det föreslagna nya 5 mom. rätt att granska Studenternas hälsovårdsstiftelses bokföring och att inspektera stiftelsens verksamhet och lokaler vid en på förhand anmäld tidpunkt. Folkpensionsanstaltens rätt att få de uppgifter som avses i 4 mom. gäller också

i fråga om de tjänster enligt denna lag som Studenternas hälsovårdsstiftelse skaffar hos andra tjänsteproducenter. Enligt detaljmotiveringen till det gällande momentet kan Folkpensionsanstalten vid behov utfärda närmare anvisningar om de förfaranden som gäller verkställigheten av lagen. Folkpensionsanstalten behöver omfattande information om Studenternas hälsovårdsstiftelses verksamhet och ekonomi för att sköta uppgiften att ordna studerandehälsovård enligt lagen och för att kunna följa upp och kontrollera tillgången, tillgängligheten, kvaliteten, genomslaget och lönsamheten i fråga om de tjänster stiftelsen producerar.

Det föreslås att det gällande 5 mom. upphävs som onödigt i speciallagstiftning. Enligt momentet är Studenternas hälsovårdsstiftelse skyldig att lämna Institutet för hälsa och välfärd de uppgifter som institutet behöver för att föra register över öppenvårdstjänsterna inom primärvården. Bestämmelsen är onödig, eftersom Studenternas hälsovårdsstiftelse ansvarar för att uppgifter lämnas till Institutet för hälsa och välfärd med stöd av 5 § i lagen om Institutet för hälsa och välfärd (668/2008).

32 §. Användning av teknisk anslutning när registeruppgifter lämnas ut. Enligt den gällande paragrafen kan de uppgifter som avses i 31 § också lämnas ut med hjälp av en teknisk anslutning. Innan den tekniska anslutningen öppnas ska den som begär uppgifter lägga fram en utredning om att uppgifterna skyddas på behörigt sätt.

Det föreslås att paragrafen om bestämmelser som gäller teknisk anslutning mellan myndigheter slopas som onödig i speciallagstiftning. Bestämmelser om informationsöverföring mellan myndigheter via tekniska gränssnitt eller elektroniska förbindelser finns i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019), vilket innebär att en bestämmelse om utlämnande av uppgifter med hjälp av en teknisk anslutning eller annars elektroniskt inte behövs.

34 a §. Delgivning. Det föreslås att till lagen fogas en ny bestämmelse som förtydligar delgivningspraxis och som gäller delgivning av Folkpensionsanstaltens beslut som meddelats med stöd av denna lag. I den gällande lagen föreskrivs det inte särskilt om det förfarande som ska iaktas vid delgivning av beslut.

Bestämmelser om delgivning av beslut om en förmån som Folkpensionsanstalten enligt lag ska verkställa finns i 20 a § i lagen om Folkpensionsanstalten. Det är ändamålsenligt att också beslut som meddelas med stöd av lagen om studerandehälsovård omfattas av ett likadant delgivningsförfarande. För att förtydliga sakförhållandet är det skäl att också vid delgivning av alla beslut som Folkpensionsanstalten meddelat med stöd av lagen om studerandehälsovård tillämpa samma delgivningsförfarande som Folkpensionsanstalten tillämpar i fråga om förmånsbeslut.

Enligt förslaget ska vid delgivning av beslut som Folkpensionsanstalten har meddelat med stöd av denna lag iaktas vad som i 20 a § i lagen om Folkpensionsanstalten föreskrivs om delgivning av beslut om en förmån.

7.2 Lagen om Folkpensionsanstalten

12 d §. Allmänna fonden för social trygghet. Det föreslås att paragrafens 1 mom., sådant det lyder i lag 425/2021, och andra meningen i momentet ändras så att de motsvarar de i lagen om studerandehälsovård föreslagna ändringarna för att hänvisningen ska vara exakt. Till momentet fogas en hänvisning till 21 och 22 § i lagen om studerandehälsovård. Dessutom preciseras momentet så att i den allmänna fondens betalningar ska utöver den slutliga ersättning enligt lagen om studerandehälsovård som betalas till Studenternas hälsovårdsstiftelse också beaktas förskott.

Enligt förslaget ska ur allmänna fonden för social trygghet betalas andra förmåner som Folkpensionsanstalten enligt lag ska verkställa än de som avses i 12 b och 12 c § samt de verksamhetskostnader som Folkpensionsanstalten orsakas av verkställigheten av förmånerna. Ur allmänna fonden för social trygghet ska dessutom betalas i 21 § i lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande (695/2019) avsett förskott och i 22 § i den lagen avsedd slutlig ersättning till Studenternas hälsovårdsstiftelse för kostnaderna för produktionen av studerandehälsovårdstjänster.

8 Bestämmelser på lägre nivå än lag

I 19 § 2 mom. i propositionen föreslås det att närmare bestämmelser om innehållet i den utredning som Folkpensionsanstalten ska lämna till social- och hälsovårdsministeriet ska få utfärdas genom förordning av statsrådet.

I 22 § 4 mom. i propositionen föreslås det att närmare bestämmelser om finansieringen ska få utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 Ikraftträdande

Det föreslås att lagarna träder i kraft den 1 januari 2024.

Eftersom finansieringen av studerandehälsovården följer propositionen om statsbudgeten som ska lämnas varje kalenderår, innebär en senareläggning av behandlingen och ikraftträdandet av lagförslaget jämfört med vad som föreslås att nästa eventuella ikraftträdande av lagändringarna skjuts upp till ingången av 2025. Det är inte ändamålsenligt att ändra finansieringsprinciperna mitt under budgetåret.

10 Verkställighet och uppföljning

Genomförandet och effekterna av de ändringar som föreslås i lagen om studerandehälsovård följs upp och utvärderas vid verkställigheten av lagen. Det kommer i synnerhet att följas upp hur ansökan om ersättning för kostnaderna för produktionen av de studerandehälsovårdstjänster som EU-examensstuderande anlitar genomförs med stöd av 20 a § i gränslagen och på vilken nivå de kostnader som det ska ansökas om ersättning för av andra stater och de ersättningar som fås av andra stater ligger.

Utvecklingen av kostnaderna för studerandehälsovården följs upp i den normala budgetprocessen. Processen inbegriper att social- och hälsovårdsministeriet bland annat utifrån Folkpensionsanstaltens årliga utredning följer upp genomförandet av tjänsterna och tillgången på dem, liksom även anlitaandet av tjänsterna och utvecklingen av dröjsmålsavgifterna och avgifterna för oanvänd mottagningstid. Dessutom kommer kostnadsutvecklingen att följas upp enligt serviceklass och område. Syftet med de förslag i propositionen som preciserar rapporteringen om studerandehälsovården är att förbättra uppföljningen och utvärderingen av studerandehälsovården så att tjänsterna kan utvecklas kostnadseffektivt och så att de motsvarar de studerandes behov.

Genom Institutet för hälsa och välfärds hälso- och välfärdsundersökning av högskolestuderande (KOTT) följs dessutom på ett allmänt plan upp högskolestuderandenas hälsotillstånd, anlitaandet av hälsovårdstjänster, tillgången på tjänster och fördelningen av dem.

11 Förhållande till andra propositioner

11.1 Förhållande till budgetpropositionen

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2024 och avses bli behandlad i samband med den.

12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

De bestämmelser i grundlagen som är av betydelse med tanke på propositionen är 6 § om jämlikhet, 19 § om rätt till social trygghet och 22 § om respekt för de grundläggande fri- och rättigheterna.

Enligt 22 § i grundlagen ska det allmänna se till att de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna tillgodoses. Det allmänna ska således aktivt främja och skapa faktiska förutsättningar för att de grundläggande fri- och rättigheterna tillgodoses.

Det allmänna ska även, enligt vad som närmare bestäms genom lag, tillförsäkra var och en tillräckliga social-, hälsovårds- och sjukvårdstjänster samt främja befolkningens hälsa i enlighet med 19 § 3 mom. i grundlagen. Det handlar framför allt om att trygga tillgången till tjänsterna, vilket grundlagsutskottet har påpekat i sitt utlåtande GrUU 15/2018 rd, s. 5. Tillräckliga social-, hälsovårds- och sjukvårdstjänster kan tryggas genom lagstiftningsåtgärder, ändamålsenlig finansiering och riktande av resurser. Med tanke på propositionen förutsätter tillgodoseendet av rätten enligt 19 § 3 mom. att högskolestuderandena har tillgång till tillräckliga tjänster och en faktisk möjlighet att få vård. Dessutom är tryggandet av tillräcklig finansiering för studerandehälsovårdstjänsterna genom lagstiftningsåtgärder en förutsättning för att den i 19 § 3 mom. avsedda grundläggande fri- och rättigheten ska kunna tillgodoses.

Enligt 24 § i den gällande lagen om studerandehälsovård ska högskolestuderande som avses i 2 § i den lagen och som till läroanstalten har anmält sig som närvarande, eller bedriver andra militärvetenskapliga studier och militäryrkesstudier vid Försvarshögskolan än studier som krävs för officerstjänst, varje termin betala en hälsovårdsavgift till Folkpensionsanstalten. I den regeringsproposition som gäller lagen anses det att den hälsovårdsavgift som ska tas ut hos högskolestuderande per termin är avsedd för den allmänna finansieringen av studerandehälsovård och inte är vederlag för de tjänster som en studerande får. När en individuell koppling i form av ett vederlag saknas, är den obligatoriska hälsovårdsavgiften enligt grundlagsutskottets etablerade tolkningspraxis i konstitutionellt hänseende att betrakta som en skatt och inte som en avgift (RP 145/2018 rd, s. 78). Den gällande lagen innehåller på det sätt som förutsätts i 81 § 1 mom. i grundlagen bestämmelser om grunderna för skattskyldigheten och skattens storlek och om de skattskyldigas rättssäkerhet. Enligt grundlagsutskottets etablerade praxis ska det av en skattelag dessutom entydigt framgå vem som berörs av skattskyldigheten (GrUU 33/2018 rd, s. 3).

Europaparlamentets och rådets förordning om samordning av de sociala trygghetssystemen är till alla delar förpliktande rätt som ska tillämpas som sådan i alla medlemsstater. Förordningen gäller på lika villkor alla EU-medborgare. Personer som rör sig inom gemenskapen omfattas av endast ett medlemslands socialskyddssystem, och med stöd av EU-samordningsförordningen kan det i ett annat medlemsland hos en person som är försäkrad i en annan medlemsstat inte tas ut försäkringsavgifter anknutna till den sociala tryggheten. På så sätt omfattas också finländska studerande när de studerar i en annan EU-stat av den sociala tryggheten och servicesystemet i Finland och är befriade från avgifter anknutna till den sociala tryggheten i den andra EU-staten. Även i EU-domstolens etablerade rättspraxis har unionslagstiftningen företräde framför nationell rätt i överensstämmelse med de villkor som lagts fast i denna rättspraxis (GrUU 1/2018 rd,

s. 3). Denna princip om en enda så kallad tillämplig lag har samband med principen om jämlikhet och icke-diskriminering enligt grundlagen.

Även enligt 6 § i grundlagen är alla lika inför lagen. Bestämmelsen uttrycker vid sidan av kravet på juridisk likabehandling även idén om faktisk jämlikhet och i det ingår ett förbud mot godtycke och ett krav på enahanda bemötande i likadana fall. Den allmänna jämlikhetsbestämmelsen kompletteras genom diskrimineringsförbudet i 6 § 2 mom. i grundlagen, enligt vilket ingen utan godtagbart skäl får särbehandlas på grund av de uppräknade diskrimineringsgrunderna eller av någon annan orsak som gäller hans eller hennes person. En sådan annan orsak som gäller någons person kan vara till exempel hemort (GrUU 15/2018 rd, s. 6–7).

Jämlikhetsbestämmelsen i grundlagen gäller också lagstiftaren, och vissa människor eller människogrupper får inte genom lag godtyckligt ges en gynnsammare eller ogynnsammare ställning än andra. Enligt förarbetena till grundlagen är syftet med paragrafen om jämlikhet att trygga inte bara den traditionella rättsliga jämlikheten utan också att förverkliga en faktisk jämställdhet i samhället (RP 309/1993 rd). Faktisk jämställdhet är jämställdhet när det gäller olika situationer och slutresultat. Ingen får särbehandlas till exempel av någon orsak som gäller hans eller hennes person utan godtagbart skäl. All åtskillnad mellan människor är inte förbjuden, även om åtskillnaden bygger på en av de grunder som uttryckligen nämns i paragrafen med förbudet mot diskriminering.

När det gäller skyldigheten att betala hälsovårdsavgift för studerandehälsovården är EU-examensstuderande till följd av den gällande EU-samordningsförordningen i en annan ställning än andra högskolestuderande som studerar i Finland. Eftersom EU-examensstuderande omfattas av den sociala tryggheten i det land de kommer ifrån, ska de befrias från skyldigheten att betala hälsovårdsavgift enligt lagen om studerandehälsovård. Det är fråga om en förordning som är förpliktande för EU-medborgare och EU-stater, och inte om så kallad positiv särbehandling av EU-examensstuderande. Det handlar om en sådan godtagbar orsak på basis av vilken EU-examensstuderandenas olika ställning i fråga om skyldigheten att betala hälsovårdsavgift kan godkännas.

Den föreslagna ändringen av lagen om studerandehälsovård undanröjer den nuvarande inkonsekvensen mellan EU-samordningsförordningen och den nationella lagstiftningen och förtydligar ställningen för de studerande som är skyldiga att betala hälsovårdsavgift och de studerande som är befriade från hälsovårdsavgift samt grunderna för denna ställning. Den föreslagna befrielsen från skyldigheten att betala hälsovårdsavgift påverkar dock inte sättet att ordna studerandehälsovård för högskolestuderande och tillgången till den. Alla högskolestuderande som avlägger examen och som har anmält sig som närvarande ska således fortfarande ha lika rätt till studerandehälsovårdstjänster.

Efter den föreslagna ändringen avviker högskolestuderandenas förmåner och skyldigheter inte ogrundat från varandra, och grundlagsutskottet har lyft fram denna förutsättning redan i samband med utskottsbehandlingen av den gällande lagen om studerandehälsovård (GrUU 33/2018 rd, s. 2). Propositionen medför dessutom att de i lag tillräckligt exakt och noggrant avgränsat föreskrivs om EU-examensstuderandes ställning och om att de i enlighet med EU-samordningsförordningen är befriade från att betala hälsovårdsavgift av skattenatur.

Den föreslagna ändringen inverkar också på totalfinansieringen av studerandehälsovården. Enligt förslaget ska den nationella finansieringen av studerandehälsovården bestå av de hälsovårdsavgifter som de studerande betalar samt statens finansieringsandel. Kostnaderna för vården av EU-examensstuderande täcks med ersättningar från de stater som ansvarar för dessa studerandes sjukvårdskostnader. I och med den ändring som föreslås i propositionen riktar sig

kostnaderna för de studerandehälsovårdstjänster som EU-examensstuderande anlitar till de stater som ansvarar för kostnaderna för de studerandes sjukvård, och Folkpensionsanstalten ska av dessa stater ansöka om ersättning för kostnaderna med stöd av gränslagen.

Grundlagsutskottet har i sin utlåtandepraxis ansett att lagstiftningen på behörigt sätt och genom exakta bestämmelser ska säkerställa finansieringen av tillräckliga social- och hälsovårdstjänster och förutsättningar att i exceptionella situationer tillgodose de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna (GrUU 15/2018 rd, s. 25). Eftersom den föreslagna ändringen påverkar finansieringen av totalkostnaderna för studerandehälsovården för högskolestuderande och finansieringsandelarna, ska också bestämmelserna om finansieringen ändras och preciseras. På så sätt motsvarar helheten vad gäller framställningssättet de begrepp, förfaranden och tidsfrister som iakttagits i statens ram- och budgetberedningsprocesser. Förtydligandet av finansieringsprocessen ökar transparensen i verkställigheten av lagen om studerandehälsovård, eftersom bestämmelserna är tydliga och begripliga och de olika aktörernas roller och uppgifter anges mer exakt än i nuläget. Också kostnaderna för studerandehälsovårdstjänsterna kan då följas upp bättre och tillräckliga studerandehälsovårdstjänster för högskolestuderande säkerställas, vilket främjar tillgodoseendet av de grundläggande fri- och rättigheterna och 19 § 3 mom. i grundlagen inom studerandehälsovården.

Bemyndigande att utfärda förordning

Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen kan republikens president, statsrådet och ministerierna utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag. Genom lag ska dock utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag.

I propositionen föreslås det att närmare bestämmelser om innehållet i den utredning som Folkpensionsanstalten ska lämna till social- och hälsovårdsministeriet och om finansieringen ska få utfärdas genom förordning av statsrådet.

Folkpensionsanstalten ordnar studerandehälsovårdstjänsterna och Studenternas hälsovårdsstiftelse producerar tjänsterna, men den allmänna styrningen och utvecklingen av studerandehälsovården samt den allmänna uppföljningen av ordnandet av studerandehälsovården hör till social- och hälsovårdsministeriet. Lagen om studerandehälsovård har utgjort gällande rätt i bara drygt två år och det har upptäckts utmaningar i verkställigheten av lagen. Nu när det föreslås ändringar i lagen är det behövligt att säkerställa möjligheten till lämpliga bemyndiganden att utfärda förordning så att det kan föreskrivas om mer detaljerade frågor som inte omfattas av lagen.

De föreslagna bemyndigandena att utfärda förordning är på det sätt som grundlagen kräver tillräckligt noggrant avgränsade och de kan därmed anses uppfylla grundlagens krav.

Enligt regeringens uppfattning är de föreslagna ändringarna förenliga med de grundläggande fri- och rättigheter som anges i grundlagen och lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan förelägs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande (695/2019) 32 §,
ändras 2 § 3 mom., 2 och 3 kap., 24 § 2 mom., 25 § 1 mom., 27 § 2 mom., 29 §, rubriken för
31 § samt 31 § 4 och 5 mom. och
fogas till 3 § ett nytt 2 mom., till 4 § ett nytt 3 mom., till 24 § nya 3 och 4 mom. och till lagen
en ny 34 a § som följer:

2 §

Högskolestuderande som har rätt till studerandehälsovård

Rätten att anlita studerandehälsovårdstjänster gäller till utgången av den termin för vilken den studerande har anmält sig som närvarande.

3 §

Studerandehälsovård

Bestämmelser om studerandehälsovårdens innehåll finns dessutom i de bestämmelser som utfärdats med stöd av 23 § i hälso- och sjukvårdslagen.

2 kap.

Finansiering av studerandehälsovården

14 §

Studerandehälsovårdens finansieringsmodell

Godtagbara kostnader vid finansieringen av studerandehälsovården är de behövliga och skäliga kostnaderna för produktionen av studerandehälsovårdstjänster med beaktande av de mål för kvalitet, genomslag, lönsamhet och produktivitet som Folkpensionsanstalten ställt upp för de tjänster den ansvarar för att ordna.

De godtagbara totalkostnaderna för studerandehälsovården utgörs av de godtagbara kostnaderna för studerandehälsovårdstjänster för en enskild studerande multiplicerade med antalet högskolestuderande som anmält sig som närvarande.

Finansieringen av totalkostnaderna för studerandehälsovården består av en nationell finansieringsandel och av de statliga ersättningar som Folkpensionsanstalten betalar i enlighet med 20 a § i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013).

Den nationella finansieringsandelen består av den finansieringsandel för studerandehälsovården som staten betalar till Folkpensionsanstalten samt av de i 25 § avsedda hälsovårdsavgifter

som de studerande betalar till Folkpensionsanstalten. Målet är att med statens medel täcka 77 procent och med de hälsovårdsavgifter som tas ut hos de studerande 23 procent av den nationella finansieringsandelen för studerandehälsovården.

Riksdagen beslutar årligen om den godtagbara nationella finansieringsandelen och statens finansieringsandel av studerandehälsovården i samband med behandlingen av statsbudgeten.

Staten ersätter Folkpensionsanstalten för omkostnaderna för verkställigheten av denna lag i enlighet med 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001).

15 §

Social- och hälsovårdsministeriets kalkyl över godtagbara totalkostnader och finansieringen av dem

Social- och hälsovårdsministeriet gör årligen upp en kalkyl över de godtagbara totalkostnader för studerandehälsovården som avses i 14 § och för finansieringen av dem. Kalkylen grundar sig på behovet av och tillgången på studerandehälsovårdstjänster och deras lönsamhet och genomslag. I kalkylen beaktas den faktiska utvecklingen av tillgången på tjänster och eventuella problem i fråga om tillgången samt den förändrade kostnadsnivån.

Social- och hälsovårdsministeriets kalkyl grundar sig på

1) Folkpensionsanstaltens i 19 § avsedda utredning och i 20 § avsedda kalkyl samt andra utredningar och kalkyler som eventuellt har lämnats in,

2) de uppgifter om studerandehälsovården som Institutet för hälsa och välfärd har samlat in, och

3) andra än i 1 ja 2 punkten avsedda tillgängliga utredningar och uppgifter som gäller situationen beträffande studerandehälsovården för högskolestuderande.

I kalkylen över de godtagbara totalkostnaderna ska med avvikelse från vad som föreskrivs ovan en sådan förändring av produktionen av studerandehälsovårdstjänster beaktas som föranleds av lag eller förordning eller av en betydande förändring i verksamhetsmiljön.

De i kalkylen godtagbara totalkostnaderna höjs årligen, dock högst med den lönekoeficient som avses i 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare (395/2006).

16 §

Tilläggsfinansiering av studerandehälsovården i oförutsedda situationer under verksamhetsåret

Utöver vad som föreskrivs i 14 § ska staten ansvara för att Folkpensionsanstalten har tillräckliga resurser för ordnande av studerandehälsovården för högskolestuderande, om det blir nödvändigt för att säkerställa tillgången på studerandehälsovårdstjänster av överraskande eller oförutsedda orsaker.

17 §

Förskottsbetalning av statens finansieringsandel till Folkpensionsanstalten

Staten betalar ett förskott på sin finansieringsandel av den studerandehälsovård som ordnas med stöd av denna lag till Folkpensionsanstalten i fyra årliga poster.

Folkpensionsanstalten ska tio bankdagar före betalningen av en post meddela social- och hälsovårdsministeriet hur stor statens betalningspost är.

18 §

Fastställande av de slutliga finansieringsandelarna

Folkpensionsanstalten fastställer de slutliga finansieringsandelarna för studerandehälsovården vad gäller staten och de studerandes hälsovårdsavgift efter utgången av Studenternas hälsovårdsstiftelses räkenskaps- och verksamhetsperiod.

Om intäkterna av de hälsovårdsavgifter som betalas av de studerande inte helt och hållet ett visst år täcker 23 procent av den nationella finansieringsandelen för studerandehälsovården, finansieras den resterande andelen av statens medel. Om intäkterna av de hälsovårdsavgifter som betalas av de studerande ett visst år utgör mer än 23 procent av den nationella finansieringsandelen, återbetalas den överstigande andelen inte till de studerande.

Under- eller överskottet i statens finansieringsandel beaktas i den betalningspost av förskott för innevarande år som betalas efter fastställandet av finansieringsandelarna.

19 §

Folkpensionsanstaltens utredning om finansieringen av och verksamheten inom studerandehälsovården

Folkpensionsanstalten ska årligen före utgången av april till social- och hälsovårdsministeriet lämna en utredning om kvaliteten, tillgången och tillgängligheten hos den studerandehälsovård enligt 17 § i hälso- och sjukvårdslagen som Studenternas hälsovårdsstiftelse producerat under det föregående året och om tjänsternas genomförande, totalkostnader och slutliga finansieringsandelar.

Närmare bestämmelser om utredningens innehåll får utfärdas genom förordning av statsrådet.

20 §

Folkpensionsanstaltens kalkyl över totalkostnaderna för studerandehälsovården och finansieringen av dem

Folkpensionsanstalten ska årligen före utgången av april till social- och hälsovårdsministeriet lämna en kalkyl över totalkostnaderna för studerandehälsovården för det följande året och över den nationella finansieringsandelen och hälsovårdsavgiftens storlek.

Kalkylen grundar sig på behovet av och tillgången på studerandehälsovårdstjänster och deras lönsamhet och genomslag. I kalkylen beaktas den faktiska utvecklingen av tillgången på tjänster och eventuella problem i fråga om tillgången samt den förändrade kostnadsnivån. Dessutom ska i kalkylen beaktas betydande förändringar i verksamhetsmiljön.

När kalkylen görs upp ska Folkpensionsanstalten beakta de beräknade driftskostnaderna och anläggningskostnaderna för studerandehälsovården samt den del av de administrativa kostnaderna för Studenternas hälsovårdsstiftelse som hänför sig till verksamhet enligt denna lag.

3 kap.

Ersättning för kostnaderna för studerandehälsovården

21 §

Förskott till Studenternas hälsovårdsstiftelse

Folkpensionsanstalten betalar förskott på den nationella finansieringsandelen för studerandehälsovården till Studenternas hälsovårdsstiftelse för kostnaderna för produktionen av tjänster. I förskottet ingår förskottet på statens andel samt intäkterna av den influtna hälsovårdsavgiften.

Folkpensionsanstalten betalar förskottet till Studenternas hälsovårdsstiftelse årligen i fyra poster.

22 §

Slutlig ersättning till Studenternas hälsovårdsstiftelse

Folkpensionsanstalten granskar efter utgången av Studenternas hälsovårdsstiftelses räkenskaps- och verksamhetsperiod de totalkostnader som föranletts av produktionen av studerandehälsovård och hur de för verksamheten uppställda målen för kvalitet, genomslag, lönsamhet och produktivitet har nåtts.

Folkpensionsanstalten fastställer de totalkostnader som föranletts av produktionen av studerandehälsovård samt den slutliga ersättning för studerandehälsovården för det föregående året som betalas till Studenternas hälsovårdsstiftelse. Folkpensionsanstalten drar från de totalkostnader som den har fastställt av de ersättningar som med stöd av 20 a § i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård har betalats till Studenternas hälsovårdsstiftelse och Studenternas hälsovårdsstiftelses övriga intäkter. Den slutliga ersättning som Studenternas hälsovårdsstiftelse får kan vara högst lika stor som kostnaderna för produktionen av studerandehälsovårdstjänster minskat med de ersättningar och intäkter som nämns ovan.

Om Folkpensionsanstalten vid en granskning enligt 1 mom. märker att ett för stort förskott har betalats till Studenternas hälsovårdsstiftelse, fattar anstalten beslut om återbetalning av det överbetalda förskottet (*överskott*). Om Studenternas hälsovårdsstiftelse utifrån granskningen har rätt till ersättning som är större än förskottet (*underskott*), ska Folkpensionsanstalten betala skillnaden mellan förskottet och den slutliga finansieringsandelen. Över- eller underskottet i finansieringen beaktas i den betalningspost av förskott som betalas efter det att den nationella finansieringen har fastställts.

Närmare bestämmelser om verkställigheten av finansieringen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

23 §

Återkrav

Om Studenternas hälsovårdsstiftelse har använt den finansiering som är avsedd att täcka kostnaderna för studerandehälsovården för något annat ändamål än sådan verksamhet som avses i denna lag, fattar Folkpensionsanstalten beslut om återkrav.

Återkrav kan beaktas i de följande betalningsposter av förskott som Folkpensionsanstalten betalar till Studenternas hälsovårdsstiftelse.

24 §

Skyldighet att betala hälsovårdsavgift

Om en studerande anmäler sig som närvarande under vårterminen senast den 31 januari, ska avgiften betalas senast den 15 mars. Om en studerande anmäler sig som närvarande under vårterminen efter den 31 januari, ska avgiften betalas senast den 31 juli.

Om en studerande anmäler sig som närvarande under höstterminen senast den 30 september, ska avgiften betalas senast den 15 november. Om en studerande anmäler sig som närvarande under höstterminen efter den 30 september, ska avgiften betalas senast den 31 december.

Om Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen eller internationella avtal innehåller bestämmelser som avviker från detta kapitel, ska dessa tillämpas i stället för i detta kapitel.

25 §

Hälsovårdsavgiftens storlek

Hälsovårdsavgiftens storlek bestäms så att de studerandes i 14 § avsedda finansieringsandel av den nationella finansieringen täcks med intäkterna av hälsovårdsavgiften. Hälsovårdsavgiften ska vara lika stor för alla studerande som är skyldiga att betala den.

---

27 §

Indrivning av hälsovårdsavgiften samt dröjsmålsavgift

Om en studerande inte betalar hälsovårdsavgiften inom föreskriven tid ska Folkpensionsanstalten skicka en betalningspåminnelse till den studerande. Hälsovårdsavgiften för högskolestuderande och dröjsmålsavgiften är direkt utsökbara. Bestämmelser om indrivningen och preskriberingen av dessa avgifter finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Preskriptionstiden räknas från det förfalldatum som anges i 24 § 2 och 3 mom.

29 §

Registerföring av patientuppgifter

Studenternas hälsovårdsstiftelse är en sådan personuppgiftsansvarig som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) när det gäller sådana journalhandlingar inom hälsovården som uppkommer i verksamhet som omfattas av dess produktionsansvar.

I situationer som avses i 13 § är Folkpensionsanstalten dock personuppgiftsansvarig.

31 §

Folkpensionsanstaltens rätt att få information

Folkpensionsanstalten har oberoende av sekretessbestämmelserna och avgiftsfritt rätt att av Studenternas hälsovårdsstiftelse få de uppgifter som den behöver för att följa upp och bedöma tillgången, tillgängligheten, kvaliteten, genomslaget, lönsamheten och produktiviteten hos den studerandehälsovård för högskolestuderande som Folkpensionsanstalten ordnar och det kontinuerliga utvecklandet av den. Dessa uppgifter får inte innehålla personuppgifter.

Folkpensionsanstalten har rätt att granska Studenternas hälsovårdsstiftelses bokföring och att inspektera stiftelsens verksamhet och lokaler vid en på förhand anmäld tidpunkt. Folkpensionsanstaltens rätt att få de uppgifter som avses i 4 mom. gäller också i fråga om de tjänster enligt denna lag som Studenternas hälsovårdsstiftelse skaffar hos andra tjänsteproducenter.

34 a §

Delgivning av beslut

Vid delgivning av beslut som Folkpensionsanstalten har meddelat med stöd av denna lag iakttas vad som i 20 a § i lagen om Folkpensionsanstalten föreskrivs om delgivning av beslut om en förmån.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

2.

Lag

om ändring av 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) 12 d § 1 mom., sådant det lyder i lag
(425/2021), som följer:

12 d §

Allmänna fonden för social trygghet

Ur allmänna fonden för social trygghet betalas andra förmåner som Folkpensionsanstalten enligt lag ska verkställa än de som avses i 12 b och 12 c § samt de verksamhetskostnader som Folkpensionsanstalten orsakas av verkställigheten av förmånerna. Ur allmänna fonden för social trygghet betalas dessutom i 21 § i lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande (695/2019) avsett förskott och i 22 § i den lagen avsedd slutlig ersättning till Studenternas hälsovårdsstiftelse för kostnaderna för produktionen av studerandehälsovårdstjänster.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 9 oktober 2023

Statsminister

Petteri Orpo

Social- och hälsovårdsminister Kaisa Juuso

1.

Lag

om ändring av lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande (695/2019) 32 §,
ändras 2 § 3 mom., 2 och 3 kap., 24 § 2 mom., 25 § 1 mom., 27 § 2 mom., 29 §, rubriken för
31 § samt 31 § 4 och 5 mom. och
fogas till 3 § ett nytt 2 mom., till 4 § ett nytt 3 mom., till 24 § nya 3 och 4 mom. och till lagen
en ny 34 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

2 §

*Högskolestuderande som har rätt till stude-
randehälsovård*

*Högskolestuderande som har rätt till stude-
randehälsovård*

Rätten att anlita studerandehälsovårdstjän-
ster gäller till utgången av den termin eller det
läsar för vilken eller vilket den studerande har
anmält sig som närvarande.

Rätten att anlita studerandehälsovårdstjän-
ster gäller till utgången av den termin för vilken
den studerande har anmält sig som närva-
rande.

3 §

3 §

Studerandehälsovård

Studerandehälsovård

-----
*Bestämmelser om studerandehälsovårdens
innehåll finns dessutom i de bestämmelser
som utfärdats med stöd av 23 § i hälso- och
sjukvårdslagen.*

Gällande lydelse

2 kap

Studerandehälsovårdens finansiering

14 §

Godtagbara kostnader för studerandehälsovård

Godtagbara kostnader för studerandehälsovården är de behövliga och skäligena kostnaderna för produktionen av studerandehälsovårdstjänster med beaktande av de mål för kvalitet, genomslag, lönsamhet och produktivitet som Folkpensionsanstalten ställt upp för de tjänster den ansvarar för att ordna.

De godtagbara totalkostnaderna för studerandehälsovården utgörs av de godtagbara kostnaderna för studerandehälsovårdstjänster för en enskild studerande multiplicerade med antalet högskolestuderande som anmält sig som närvarande.

Föreslagen lydelse

2 kap.

Finansiering av studerandehälsovården

14 §

Studerandehälsovårdens finansieringsmodell

Godtagbara kostnader *vid finansieringen* av studerandehälsovården är de behövliga och skäligena kostnaderna för produktionen av studerandehälsovårdstjänster med beaktande av de mål för kvalitet, genomslag, lönsamhet och produktivitet som Folkpensionsanstalten ställt upp för de tjänster den ansvarar för att ordna.

De godtagbara totalkostnaderna för studerandehälsovården utgörs av de godtagbara kostnaderna för studerandehälsovårdstjänster för en enskild studerande multiplicerade med antalet högskolestuderande som anmält sig som närvarande.

Finansieringen av totalkostnaderna för studerandehälsovården består av en nationell finansieringsandel och av de statliga ersättningar som Folkpensionsanstalten betalar i enlighet med 20 a § i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013).

Den nationella finansieringsandelen består av den finansieringsandel för studerandehälsovården som staten betalar till Folkpensionsanstalten samt av de i 25 § avsedda hälsovårdsavgifter som de studerande betalar till Folkpensionsanstalten. Målet är att med statens medel täcka 77 procent och med de hälsovårdsavgifter som tas ut hos de studerande 23 procent av den nationella finansieringsandelen för studerandehälsovården.

Riksdagen beslutar årligen om den godtagbara *nationella finansieringsandelen* och statens *finansieringsandel* av studerandehälsovården i samband med behandlingen av statsbudgeten.

Staten ersätter Folkpensionsanstalten för omkostnaderna för verkställigheten av denna lag i enlighet med 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001).

Gällande lydelse

15 §

Kalkyl över godtagbara kostnader

Social- och hälsovårdsministeriet gör årligen upp en kalkyl över de godtagbara kostnader för studerandehälsovården som avses i 14 §. Kalkylen grundar sig på behovet av och tillgången på studerandehälsovårdstjänster och deras lönsamhet och genomslag. I kalkylen beaktas den faktiska utvecklingen av tillgången på tjänster och eventuella problem i fråga om tillgången samt den förändrade kostnadsnivån.

Social- och hälsovårdsministeriets kalkyl grundar sig på

- 1) de utredningar och beräkningar som avses i 21 § samt andra utredningar och beräkningar som lämnats av Folkpensionsanstalten,
- 2) de uppgifter om studerandehälsovården som Institutet för hälsa och välfärd samlat in,
- 3) andra tillgängliga utredningar och uppgifter som gäller situationen beträffande studerandehälsovården för *såväl* högskolestuderande *som andra studerande*.

Föreslagen lydelse

15 §

Social- och hälsovårdsministeriets kalkyl över godtagbara totalkostnader och finansieringen av dem

Social- och hälsovårdsministeriet gör årligen upp en kalkyl över de godtagbara *totalkostnader* för studerandehälsovården som avses i 14 § *och för finansieringen av dem*. Kalkylen grundar sig på behovet av och tillgången på studerandehälsovårdstjänster och deras lönsamhet och genomslag. I kalkylen beaktas den faktiska utvecklingen av tillgången på tjänster och eventuella problem i fråga om tillgången samt den förändrade kostnadsnivån.

Social- och hälsovårdsministeriets kalkyl grundar sig på

- 1) *Folkpensionsanstaltens i 19 § avsedda utredning och i 20 § avsedda kalkyl samt andra utredningar och kalkyler som eventuellt har lämnats in,*
- 2) de uppgifter om studerandehälsovården som Institutet för hälsa och välfärd har samlat in, *och*
- 3) *andra än i 1 och 2 punkten avsedda tillgängliga utredningar och uppgifter som gäller situationen beträffande studerandehälsovården för högskolestuderande.*

I kalkylen över de godtagbara totalkostnaderna ska med avvikelse från vad som föreskrivs ovan en sådan förändring av produktionen av studerandehälsovårdstjänster beaktas som föranleds av lag eller förordning eller av en betydande förändring i verksamhetsmiljön.

De i kalkylen godtagbara totalkostnaderna höjs årligen, dock högst med den lönekoeficient som avses i 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare (395/2006).

Gällande lydelse

16 §

Justering av godtagbara kostnader

De godtagbara kostnaderna justeras årligen utifrån den kalkyl som avses i 15 §, dock högst med den lönekoeficient som avses i 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare (395/2006).

Riksdagen beslutar årligen om de godtagbara *kostnaderna för* och statens *finansiering* av studerandehälsovården i samband med behandlingen av statsbudgeten.

Vid justeringen ska med avvikelse från 1 mom. en sådan förändring av produktionen av studerandehälsovårdstjänster beaktas som föranleds av lag eller förordning eller en betydande ändring i verksamhetsmiljön.

17 §

Finansieringsprinciper

Finansieringen av studerandehälsovården består av den hälsovårdsavgift de studerande betalar till Folkpensionsanstalten i enlighet med 25 § och de medel staten betalar till Folkpensionsanstalten.

Staten finansierar 77 procent av de godtagbara totalkostnaderna för studerandehälsovården. Den hälsovårdsavgift som tas ut hos de studerande utgör 23 procent av finansieringen av de godtagbara totalkostnaderna för studerandehälsovården.

Om de hälsovårdsavgifter de studerande betalar inte helt och hållet ett visst år täcker 23 procent av de godtagbara totalkostnaderna, finansieras den resterande delen med avvikelse från 2 mom. av statens medel. Om de hälsovårdsavgifter de studerande betalar utgör mer än 23 procent ett visst år av de godtagbara totalkostnaderna, återbetalas den överstigande andelen inte till de studerande.

Föreslagen lydelse

16 §

Tilläggsfinansiering av studerandehälsovården i oförutsedda situationer under verksamhetsåret

Utöver vad som föreskrivs i 14 § ska staten ansvara för att Folkpensionsanstalten har tillräckliga resurser för ordnande av studerandehälsovården för högskolestuderande, om det blir nödvändigt för att säkerställa tillgången på studerandehälsovårdstjänster av överraskande *eller* oförutsedda orsaker.

17 §

Förskottsbetalning av statens finansieringsandel till Folkpensionsanstalten

Staten betalar *ett förskott på* sin finansieringsandel av den studerandehälsovård som ordnas med stöd av denna lag till Folkpensionsanstalten i fyra årliga poster.

Folkpensionsanstalten ska tio bankdagar före betalningen av en post meddela social- och hälsovårdsministeriet hur stor statens betalningspost är.

Gällande lydelse

18 §

Tilläggsfinansiering av studerandehälsovården i oförutsedda situationer

Utöver vad som föreskrivs i 17 § ska staten ansvara för att Folkpensionsanstalten har tillräckliga resurser för ordnande av studerandehälsovården för högskolestuderande, om det blir nödvändigt för att säkerställa tillgången på studerandehälsovårdstjänster av överraskande och oförutsedda orsaker.

19 §

Betalning av statens finansieringsandel

Staten betalar sin finansieringsandel av den studerandehälsovård som ordnas med stöd av denna lag till Folkpensionsanstalten i fyra årliga poster. Folkpensionsanstalten ska tio bankdagar före betalningen av varje post meddela social- och hälsovårdsministeriet hur stor statens betalningspost är.

Föreslagen lydelse

18 §

Fastställande av de slutliga finansieringsandelarna

Folkpensionsanstalten fastställer de slutliga finansieringsandelarna för studerandehälsovården vad gäller staten och de studerandes hälsovårdsavgift efter utgången av Studenternas hälsovårdsstiftelses räkenskaps- och verksamhetsperiod.

Om intäkterna av de hälsovårdsavgifter som betalas av de studerande inte helt och hållet ett visst år täcker 23 procent av den nationella finansieringsandelen för studerandehälsovården, finansieras den resterande andelen av statens medel. Om intäkterna av de hälsovårdsavgifter som betalas av de studerande ett visst år utgör mer än 23 procent av den nationella finansieringsandelen, återbetalas den överstigande andelen inte till de studerande.

Under- eller överskottet i statens finansieringsandel beaktas i den betalningspost av förskott för innevarande år som betalas efter fastställandet av finansieringsandelarna.

19 §

Folkpensionsanstaltens utredning om finansieringen av och verksamheten inom studerandehälsovården

Folkpensionsanstalten ska årligen före utgången av april till social- och hälsovårdsministeriet lämna en utredning om kvaliteten, tillgången och tillgängligheten hos den studerandehälsovård enligt 17 § i hälso- och sjukvårdslagen som Studenternas hälsovårdsstiftelse producerat under det föregående året och om tjänsternas genomförande, totalkostnader och slutliga finansieringsandelar.

Närmare bestämmelser om utredningens innehåll får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Gällande lydelse

20 §

Folkpensionsanstaltens omkostnader

Staten ersätter Folkpensionsanstalten för omkostnaderna för verkställigheten av denna lag på det sätt som föreskrivs i 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001).

3 kap

Ersättning till Studenternas hälsovårdsstiftelse

21 §

Utredningar och beräkningar från Folkpensionsanstalten

Folkpensionsanstalten ska årligen före utgången av april till social- och hälsovårdsministeriet lämna en utredning om utfallet av den studerandehälsovård som Studenternas hälsovårdsstiftelse producerat under det föregående året.

Folkpensionsanstalten ska årligen före utgången av februari till social- och hälsovårds-

Föreslagen lydelse

20 §

Folkpensionsanstaltens kalkyl över totalkostnaderna för studerandehälsovården och finansieringen av dem

Folkpensionsanstalten ska årligen före utgången av april till social- och hälsovårdsministeriet lämna en kalkyl över totalkostnaderna för studerandehälsovården för det följande året och över den nationella finansieringsandelen och hälsovårdsavgiftens storlek.

Kalkylen grundar sig på behovet av och tillgången på studerandehälsovårdstjänster och deras lönsamhet och genomslag. I kalkylen beaktas den faktiska utvecklingen av tillgången på tjänster och eventuella problem i fråga om tillgången samt den förändrade kostnadsnivån. Dessutom ska i kalkylen beaktas betydande förändringar i verksamhetsmiljön.

När kalkylen görs upp ska Folkpensionsanstalten beakta de beräknade driftskostnaderna och anläggningskostnaderna för studerandehälsovården samt den del av de administrativa kostnaderna för Studenternas hälsovårdsstiftelse som hänför sig till verksamhet enligt denna lag.

3 kap.

Ersättning för kostnaderna för studerandehälsovården

21 §

Förskott till Studenternas hälsovårdsstiftelse

Folkpensionsanstalten betalar förskott på den nationella finansieringsandelen för studerandehälsovården till Studenternas hälsovårdsstiftelse för kostnaderna för produktionen av tjänster. I förskottet ingår förskottet på statens andel samt intäkterna av den inlutna hälsovårdsavgiften.

Folkpensionsanstalten betalar förskottet till Studenternas hälsovårdsstiftelse årligen i fyra poster.

Gällande lydelse

ministeriet lämna en uppskattning av den hälsovårdsavgift för studerande som ska fastställas för det följande året.

22 §

Betalning av ersättning

Folkpensionsanstalten betalar ersättning till Studenternas hälsovårdsstiftelse för kostnaderna för produktionen av studerandehälsovårdstjänster. Ersättningen grundar sig på de godtagbara kostnaderna för en enskild studerande och en uppskattning av antalet studerande.

När ersättningen bestäms ska Folkpensionsanstalten beakta driftskostnaderna och anläggingskostnaderna för studerandehälsovården samt den del av de administrativa kostnaderna för Studenternas hälsovårdsstiftelse som hänför sig till verksamhet enligt denna lag.

Folkpensionsanstalten betalar ersättningen till Studenternas hälsovårdsstiftelse årligen i fyra poster.

Ersättningens belopp justeras utifrån det slutliga antalet studerande. Det slutliga antalet studerande är medeltalet av antalet studerande under vår- och höstterminen. Närmare bestämmelser om justeringen av ersättningsbeloppet utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

Efter utgången av Studenternas hälsovårdsstiftelses räkenskaps- och verksamhetsperiod granskar Folkpensionsanstalten de kostnader som föranletts av produktionen av studerandehälsovård och hur målen för kvalitet, genomslag, lönsamhet och produktivitet har uppfyllts.

Föreslagen lydelse

22 §

Slutlig ersättning till Studenternas hälsovårdsstiftelse

Folkpensionsanstalten granskar efter utgången av Studenternas hälsovårdsstiftelses räkenskaps- och verksamhetsperiod de totalkostnader som föranletts av produktionen av studerandehälsovård och hur de för verksamheten uppställda målen för kvalitet, genomslag, lönsamhet och produktivitet har nåtts.

Folkpensionsanstalten fastställer de totalkostnader som föranletts av produktionen av studerandehälsovård samt den slutliga ersättning för studerandehälsovården för det föregående året som betalas till Studenternas hälsovårdsstiftelse. Folkpensionsanstalten drar från de totalkostnader som den har fastställt av de ersättningar som med stöd av 20 a § i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård har betalats till Studenternas hälsovårdsstiftelse och Studenternas hälsovårdsstiftelses övriga intäkter. Den slutliga ersättning som Studenternas hälsovårdsstiftelse får kan vara högst lika stor som kostnaderna för produktionen av studerandehälsovårdstjänster minskat med de ersättningar och intäkter som nämns ovan.

Om Folkpensionsanstalten vid en granskning enligt 1 mom. märker att ett för stort förskott har betalats till Studenternas hälsovårdsstiftelse, fattar anstalten beslut om återbetalning av det överbetalda förskottet (överskott). Om Studenternas hälsovårdsstiftelse utifrån granskningen har rätt till ersättning som är större än förskottet (underskott), ska Folkpensionsanstalten betala skillnaden mellan förskottet och den slutliga finansieringsandelen. Över- eller underskottet i finansieringen beaktas i den betalningspost av förskott som betalas efter det att den nationella finansieringen har fastställts.

Gällande lydelse

23 §

Återkrav och tilläggsbetalning

Om Studenternas hälsovårdsstiftelse har använt ersättningen för något annat ändamål än sådan verksamhet som avses i denna lag, fattar Folkpensionsanstalten beslut om återkrav av ersättningen.

Om Folkpensionsanstalten vid en sådan justering som avses i 22 § 4 mom. märker att det ersättningsbelopp som har betalats är för stort, fattar anstalten beslut om återkrav av det överbetalda beloppet. Om Studenternas hälsovårdsstiftelse utifrån justeringen har rätt till tilläggsersättning, ska Folkpensionsanstalten betala tilläggsersättningen efter det att ersättningen justerats.

Folkpensionsanstalten kan beakta ett återkrav eller en tilläggsbetalning i följande ersättningsposter som betalas till Studenternas hälsovårdsstiftelse.

24 §

Skyldighet att betala hälsovårdsavgift

Hälsovårdsavgiften för vårterminen ska betalas senast den 31 januari och hälsovårdsavgiften för höstterminen senast den 30 september. Om en studerande anmäler sig som närvarande under vårterminen efter den 31 januari, ska avgiften betalas senast den 31 juli. Om en studerande anmäler sig som närvarande under höstterminen efter den 30 september, ska avgiften betalas senast den 31 december.

Föreslagen lydelse

Närmare bestämmelser om verkställigheten av finansieringen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

23 §

Återkrav

Om Studenternas hälsovårdsstiftelse har använt *den finansiering som är avsedd att täcka kostnaderna för studerandehälsovården* för något annat ändamål än sådan verksamhet som avses i denna lag, fattar Folkpensionsanstalten beslut om återkrav.

Återkrav kan beaktas i de följande betalningsposter av förskott som Folkpensionsanstalten betalar till Studenternas hälsovårdsstiftelse.

24 §

Skyldighet att betala hälsovårdsavgift

Om en studerande anmäler sig som närvarande under vårterminen senast den 31 januari, ska avgiften betalas senast den 15 mars. Om en studerande anmäler sig som närvarande under vårterminen efter den 31 januari, ska avgiften betalas senast den 31 juli.

Om en studerande anmäler sig som närvarande under höstterminen senast den 30 september, ska avgiften betalas senast den 15 november. Om en studerande anmäler sig som närvarande under höstterminen efter den 30 september, ska avgiften betalas senast den 31 december.

Om Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de

Gällande lydelse

25 §

Hälsovårdsavgiftens storlek

Hälsovårdsavgiftens storlek fastställs så att de godtagbara kostnaderna för studerandehälsovården enligt 14 § täcks av statens finansieringsandel och intäkterna av hälsovårdsavgiften. När avgiften bestäms iaktas vad som i 17 § föreskrivs om finansieringsandelarna för studerandehälsovården. Storleken ska fastställas genom att de studerandes andel av finansieringen divideras med det uppskattade antalet studerande som anmält sig som närvarande. Hälsovårdsavgiften ska vara lika stor för alla studerande.

27 §

Indrivning av hälsovårdsavgiften samt dröjsmålsavgift

Om en studerande inte betalar hälsovårdsavgiften inom föreskriven tid ska Folkpensionsanstalten skicka en betalningspåminnelse till den studerande. Hälsovårdsavgiften för högskolestuderande och dröjsmålsavgiften är direkt utsökbara. Avgifterna får drivas in och de preskriberas på det sätt som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Preskriptionstiden räknas från det förfalldatum som anges i 24 § 2 mom. i denna lag.

29 §

Registerföring av patientuppgifter

Studenternas hälsovårdsstiftelse är en sådan personuppgiftsansvarig som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter

Föreslagen lydelse

25 §

Hälsovårdsavgiftens storlek

sociala trygghetssystemen eller internationella avtal innehåller bestämmelser som avviker från detta kapitel, ska dessa tillämpas i stället för detta kapitel.

Hälsovårdsavgiftens storlek bestäms så att de studerandes i 14 § avsedda finansieringsandel av den nationella finansieringen täcks med intäkterna av hälsovårdsavgiften. Hälsovårdsavgiften ska vara lika stor för alla studerande som är skyldiga att betala den.

27 §

Indrivning av hälsovårdsavgiften samt dröjsmålsavgift

Om en studerande inte betalar hälsovårdsavgiften inom föreskriven tid ska Folkpensionsanstalten skicka en betalningspåminnelse till den studerande. Hälsovårdsavgiften för högskolestuderande och dröjsmålsavgiften är direkt utsökbara. *Bestämmelser om indrivningen och preskriberingen av dessa avgifter finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Preskriptionstiden räknas från det förfalldatum som anges i 24 § 2 och 3 mom.*

29 §

Registerföring av patientuppgifter

Studenternas hälsovårdsstiftelse är en sådan personuppgiftsansvarig som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter

Gällande lydelse

och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) när det gäller sådana journalhandlingar inom hälsovården som uppkommer i verksamhet som omfattas av dess produktionsansvar. Med avvikelse från ovanstående är Folkpensionsanstalten personuppgiftsansvarig i situationer enligt 13 §.

31 §

Rätt att få information och utlämnande av uppgifter

Folkpensionsanstalten har oberoende av sekretessbestämmelserna och avgiftsfritt rätt att av Studenternas hälsovårdsstiftelse få uppgifter som den behöver för att följa upp och bedöma tillgången, tillgängligheten, kvaliteten, genomslaget, lönsamheten och produktiviteten hos studerandehälsovården för högskolestuderande som Folkpensionsanstalten ordnar och det kontinuerliga utvecklandet av den. Uppgifterna får *dock* inte innehålla personuppgifter. Folkpensionsanstalten har *dessutom* rätt att granska Studenternas hälsovårdsstiftelses bokföring och att inspektera stiftelsens verksamhet och lokaler vid en på förhand anmäld tidpunkt. Folkpensionsanstaltens rätt att få de uppgifter som avses i *denna moment* gäller också i fråga om tjänster enligt denna lag som Studenternas hälsovårdsstiftelse skaffar hos andra tjänsteproducenter.

Studenternas hälsovårdsstiftelse är skyldig att lämna Institutet för hälsa och välfärd de uppgifter som institutet behöver för att föra register över öppenvårdstjänsterna inom primärvården.

Föreslagen lydelse

och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) när det gäller sådana journalhandlingar inom hälsovården som uppkommer i verksamhet som omfattas av dess produktionsansvar.

I situationer som avses i 13 § är Folkpensionsanstalten dock personuppgiftsansvarig.

31 §

Folkpensionsanstaltens rätt att få information

Folkpensionsanstalten har oberoende av sekretessbestämmelserna och avgiftsfritt rätt att av Studenternas hälsovårdsstiftelse få *de* uppgifter som den behöver för att följa upp och bedöma tillgången, tillgängligheten, kvaliteten, genomslaget, lönsamheten och produktiviteten hos den studerandehälsovård för högskolestuderande som Folkpensionsanstalten ordnar och det kontinuerliga utvecklandet av den. *Dessa uppgifter* får inte innehålla personuppgifter.

Folkpensionsanstalten har rätt att granska Studenternas hälsovårdsstiftelses bokföring och att inspektera stiftelsens verksamhet och lokaler vid en på förhand anmäld tidpunkt. Folkpensionsanstaltens rätt att få de uppgifter som avses i *4 mom.* gäller också i fråga om de tjänster enligt denna lag som Studenternas hälsovårdsstiftelse skaffar hos andra tjänsteproducenter.

Gällande lydelse

32 §

Användning av teknisk anslutning när registeruppgifter lämnas ut

De uppgifter som avses i 31 § kan också lämnas ut med hjälp av en teknisk anslutning. Innan den tekniska anslutningen öppnas ska den som begär uppgifter lägga fram en utredning om att uppgifterna skyddas på behörigt sätt.

Föreslagen lydelse

32 §

Användning av teknisk anslutning när registeruppgifter lämnas ut

(upphävs)

34 a §

Delgivning av beslut

Vid delgivning av beslut som Folkpensionsanstalten har meddelat med stöd av denna lag iakttas vad som i 20 a § i lagen om Folkpensionsanstalten föreskrivs om delgivning av beslut om en förmån.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) 12 d § 1 mom., sådant det lyder i lag (425/2021), som följer:

Gällande lydelse

12 d §

Allmänna fonden för social trygghet

Ur allmänna fonden för social trygghet betalas andra förmåner som Folkpensionsanstalten enligt lag ska verkställa än de som avses i 12 b och 12 c § samt de verksamhetskostnader som Folkpensionsanstalten orsakas av verkställigheten av förmånerna. Ur allmänna fonden för social trygghet betalas dessutom ersättningar enligt 22 § i lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande (695/2019) till Studenternas hälsovårdsstiftelse för kostnaderna för produktionen av studerandehälsovårdstjänster.

Föreslagen lydelse

12 d §

Allmänna fonden för social trygghet

Ur allmänna fonden för social trygghet betalas andra förmåner som Folkpensionsanstalten enligt lag ska verkställa än de som avses i 12 b och 12 c § samt de verksamhetskostnader som Folkpensionsanstalten orsakas av verkställigheten av förmånerna. Ur allmänna fonden för social trygghet betalas dessutom i 21 § i lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande (695/2019) *avsett förskott och i 22 § i den lagen avsedd slutlig ersättning* till Studenternas hälsovårdsstiftelse för kostnaderna för produktionen av studerandehälsovårdstjänster.

Denna lag träder i kraft den _____ *20* .